

HRVATSKO DRAMSKO PREVODITELJSTVO U MEĐURATNOM RAZDOBLJU

Nevenka Košutić-Brozović

Iako je na hrvatskim pozornicama udio domaće, osobito hrvatske drame znatno porastao u međuratnom razdoblju, ipak od gotovo 500 djela što ih je u tih dvadesetak godina doživjelo svoju premijeru samo na scenama Hrvatskoga narodnog kazališta, više od 310 komada (ili otprilike 65 posto) otpada na strani repertoar¹ i pojavljuje se pred publikom u prijevodima, preradbama, adaptacijama ili lokalizacijama. A ono što vrijedi za HNK, vrijedi u istoj mjeri i za jedina dva ostala hrvatska profesionalna kazališta u tom razdoblju, tj. za osječko i za splitsko,² koja međutim u ovom izlaganju neću sistematski obrađivati jer za osječko ne raspolazem svim potrebnim podacima,³ dok prijevodi stranoga repertoara u splitskome kazalištu predstavljaju zbog onodobne orjunaške orijentacije kazališne uprave problem za sebe.⁴

Već nam sam kvantitativni pokazatelj, tj. činjenica da je oko 65 posto dramskog repertoara moralo biti prevedeno, ukazuje na složenost problema pred kojima su se kazališne uprave nalazile u potrazi za ažurnim, i po mogućnosti, barem točnim i vještim ako već ne i umjetnički vjernim i dotjeranim prijevodima. Jer koliko se god teorija prevodenja u nas za Šenoe razvila⁵ i u doba Moderne sazrela do uvjerenja da treba prevoditi ne samo sadržajno vjerno i formalno adekvatno već da je po-

trebno i prevoditi s originala ili barem s autoriziranih ili integralnih, neprerađenih prijevoda, u praksi je stvar ipak izgledala drugačija,⁶ unatoč ogromnom napretku što ga je naša prevodilačka djelatnost u to doba postigla. A ono što vrijedi za prevodilaštvo uopće, još je više dolazilo do izražaja u kazališnoj praksi koja se, usprkos dobroj volji, gotovo uvijek nalazila i u vremenskoj stisci. Ilustracije radi spomenimo samo poznati slučaj sa Shakespeareom iz Miletićeve ere, kada je 1897. izvedena »Noć svetih triju kraljeva« kojoj je on preveo I i II čin, Nikola Andrić III, Milan Šenoa IV, a August Harambašić V.⁷ Kad znamo koliko je upravo Miletić bio zanesen Shakespeareom i gotovo opsjednut problemom njegova adekvatnog prevodenja, taj nam postupak ukazuje na točnost narodne poslovice »Sila kola lomi«, pred kojom je i taj naš prvi važniji šekspirolog morao prignuti šiju. A takvi slučajevi nisu ni poslije rijetki — u kazališnom sam arhivu imala u rukama nekoliko tekstova iz doba Moderne u kojima su prevodilački zadaci bili porazdijeljeni po činovima između dva do tri prevodioca.⁸ Koliko god dramaturg i pokušavao ujednačiti takve prijevode, pitamo se kako je uopće moguće uskladiti npr. izričaj jednoga Vojnovića s Tucićem i kako je to morala doživljavati tadanja publika. Nadalje, intervencije dramaturga u prevodilačke tekstove nisu bile samo jezične već i stilske, pa često i sadržajne naravi. Vojnović je npr. kao dramaturg sve prijevode stilizirao prema vlastitom nahodanju, pa ako je počesto i nalazio sretna rješenja kada bi se radilo o autorima koje je dobro poznavao i koji su mu, da tako kažem, »ležali«, isto su tako često njegove stilizacije bile neumjesne.

Pri razmatranju međuratne prevodilačke situacije moramo dakle imati pred očima ipak sav onaj golemi napredak koji je, u cjelini uzevši, bio ostvaren u doba Moderne, i odmjeriti realizacije međuratnoga perioda s obzirom na tu startnu osnovu. Velika je i sretna koincidencija bila pri tom činjenica što su se na samom početku toga razdoblja našla na kormilu kazališta dva čovjeka koja su imala puno razumijevanje i za probleme i za sve funkcije prevodenja. Mislim, jasno, na Benešića i na Gavellu. Prvi je kao dobar poznavalac nekoliko stranih jezika,⁹ kao jedan od do danas najpoznatijih i najpriznatijih znalaca hrvatskoga književnoga jezika i kao vrstan književni i kazališni prevodilac, u potpunosti poznavao sve teškoće i sav značaj prevodilačkog rada te je posvećivao »neobičnu pažnju prijevodima, i to ne platonski nego prekidajući sa škrtarenjem u odmjeravanju prevodilačkih honorara koje je od prijašnjih vremena bilo tradicijom našeg kazališta.«¹⁰ Našavši u Gavelli pot-

punog istomišljenika u tom pogledu, Benešić odlučuje da se bar klasična djela svjetskog repertoara ne smiju prevoditi preko koljena i na sugestiju Gavellinu sklapa do danas vjerojatno najpozitivniji ugovor u našoj prevodilačkoj praksi — obvezuje Milana Bogdanovića da uz visoku paušalnu mjesečnu naknadu i osigurano tiskanje teksta prevede svake godine po jednu Shakespeareovu dramu.¹¹ Ugovor koji je rezultirao, kao što znamo, prijevodima što se još i danas preizdaju s nikakvim ili malim izmjenama, i koji su, svakako, djelovali i na naš scenski izraz. Bogdanović nije bio jedini takav slučaj — Benešić je, kako je već spomenuto, općenito povišio prevodilačke honorare i tako automatski mogao zahtijevati i kvalitetnije prijevode, a posebno je stimulirao literarne prevodioce da se prihvate prevođenja dramskih tekstova za potrebe kazališta, dakle da se late posla koji je do tada bio pretežno u rukama kazališnih profesionalaca, a književnici bi ga se prihvaćali samo onda ukoliko su se bili našli službenički u kazališnoj funkciji kao dramaturzi, režiseri ili intendant (npr. Demeter, Šenoa, Miletić, Vojnović, Tucić i dr.) U ispravno zacrtanoj Benešićevoj prevodilačkoj politici sigurno moramo tražiti korijene činjenici da je npr. za izvođenje Molièreova »Tartuffea« (1937) ili Racineova »Britanika« (1940) uprava imala na raspolaganju po dva prijevoda, od kojih je svaki zadovoljavao postavljene kriterije. No ipak, kazalište ima svoje zahtjeve i kompromisi su bili česti. Pogledajmo situaciju prema pojedinim literaturama, počevši sa slavenskima.

Slovenska je drama zastupana sa 5 Cankarevih prevedenih tekstova¹² i s po jednim Bevkom, Kreftom i Golijom. Prevodioci su Zofka Kveder, Hinko Nučić, Branko Tepavac, Ivan Grakalić, Ladislav Žimbek i Tomislav Tanhofer (2), a dva prevodioca nisu naznačena.¹³ Prijevodi su u ono doba bili dobro prihvaćeni, ali danas su napušteni.

Bugarska je književnost zastupana u repertoaru samo jednom dramom (»Golemanov« Stefana L. Kostova), koja se izvodila i u Beogradu, pa je i u nas davana u pohrvaćenome prijevodu Siniše Paunovića.¹⁴ Uprava je svakako imala u vidu još neke premijere, jer su u kazališnom arhivu sačuvana dva neizvedena hrvatska prijevoda, i to »Blato« Andreja Goljačkoga u prijevodu Ivana Esiha i »Svjeticnici« J. Kirilova u prijevodu Cvetka Zistlera.¹⁵

Ruski je repertoar u usporedbi s prijašnjim razdobljima relativno oskudan, relativno kažem jer je on obilno bio zastupan na čestim i dugim gostovanjima ruskih trupa u 20-im i u početku 30-ih godina koje

su ostavile neizbrisiv trag u našem kazališnom životu i dramskoj produkciji. Razumljivo je da je s ukupno 28 komada što su ih Rusi izveli na pozornici HNK¹⁶ naša publika bila i pomalo zasićena ruskim, osobito klasičnim repertoarom, a politička situacija nije pogodovala plasiranju suvremene sovjetske dramske produkcije, iz koje će se odabirati prvenstveno djela zabavnoga karaktera. Ipak, i na našem repertoaru imamo 32 premijere, te ruska prijevodna drama zauzima 4. mjesto (iza francuske, engleske i njemačke), ali u 9 se slučajeva radi o francuskim, njemačkim ili našim dramatizacijama velikih ruskih romanopisaca (Turgeņeva, Saltikova-Ščedrina, Gončarova, Dostojevskog, Tolstoja).

Iz klasičnog repertoara imamo samo nekoliko premijera Čehovljevih jednočinki, dok od novijih autora nesumnjivo dominira Leonid Andrejev sa 4 drame, od čega su dvije davane u kroatiziranim srpskim prijevodima Jovana Maksimovića i Ljubomira N. Rajića. Suvremeni su dramski pisci uglavnom zastupani šalama, komedijama i vodviljima (G. K. Bulgakov, Ilj i Petrov, V. Katajev), te je to veća šteta što je 18 prijevoda pretežno modernih komada ostalo neizvedeno, među njima i drame Mereškovskoga, Bloka (2), M. A. Bulgakova, Erenburga, Zamjatina, dakle sve autorâ koji uopće nisu u nas bili izvođeni i koji bi znatno pridonijeli i kvaliteti i aktualnosti našega međuratnog repertoara.

Među hrvatskim prevodiocima još uvijek brojem prijevoda vodi Iso Velikanović, ali javlja se i niz mlađih znalaca ruskoga, među kojima spomenimo Josipa Badalića, Augusta Cesarca (nov hrvatski prijevod drame »Na dnu« M. Gorkoga) i Gojka Stojanovića, koji je nakon prijevoda Levinove dramatizacije »Dvanaest stolica« Iljfa i Petrova (1934) preveo niz što izvedenih što arhiviranih drama ruskih klasika i suvremenih pisaca i postao uz Isu Velikanovića najplodniji naš dramski prevodilac s ruskoga.¹⁷

Poljski i češki repertoar zastupani su podjednakim prijevodima.

Poljski to zahvaljuje angažiranosti Julija Benešića koji je većinu djela sam preveo (njih 12), no osim Zapolske, Przybyszewskoga i Wyspiańskoga radi se o djelima suvremene literature, koja su danas već zaboravljena. To važniji je opus od 15 neizvedenih prijevoda što se čuvaju u kazališnome arhivu, među kojima i klasična djela Mickiewiczza (»Na Dušni dan«), Słowackoga (»Balladyna«), Krasińskoga (»Nebožanska komedija«) ili Wyspiańskoga (»Oslobođenje«, »Protesilas i Laudamija«), a s obzirom na poznatu kvalitetu Benešićevih prijevoda, možda jednom i te drame dožive izvođenje.¹⁸

Relativno visoka zastupanost češkoga repertoara nije bila posljedicom zalaganja pojedinoga književnog posrednika, kao što je to bio slučaj s poljskom dramom, već plod tješnje kulturne i osobito kazališne suradnje s Čehoslovačkom po slomu Austro-Ugarske kao i općeg uspjeha češke dramaturgije u međuratnom periodu (K. Čapek, František Langer, E. Synek, J. Hašek i dr.).¹⁹ Sve su drame vjerojatno prevedene s originala, jer svi prevodioci znadu češki — počam od najplodnije Nine Vavre, koja je dala 8 prijevoda, a još 1904. u Pragu glumila na češkome, pa do Gavelle, J. Kulundžića, Stj. Musulina i Gene Senečića, koji su svi studirali ili djelovali u Češkoj.²⁰ Jedini komad preveden s njemačkoga bio je Hašekov »Dobri vojnik Švejk«, no radilo se o njemačkoj dramatizaciji Hansa Reimanna i Maxa Broda; napomenimo da su te Švejkove pustolovine u četrnaest slika predstavljale vjerojatno najveći repertoarni pogodak u međuratnom razdoblju — između 1. IX 1928. i 19. VI 1933. izvedene su 74 puta, broj kojim se nije moglo pohvaliti u tako kratkom razdoblju nijedno djelo ni domaćega ni stranog repertoara.²¹

Među zapadnoevropskim i uopće svim stranim književnostima apsolutni primat ima francuska sa 75 komada,²² ili otprilike s jednom četvrtinom svih stranih premijera. Najbolje je bio zastupan francuski repertoar u desetljeću između 1924. i 1933, kada su izvedene ukupno 49, odnosno 65 posto svih francuskih premijera, pri čemu treba imati u vidu da je u tom razdoblju davano još 7 komada u izvedbi jugoslavenskih i 14 u izvedbi francuskih trupa, dok će se od 1934. nadalje izvoditi prosječno po tri nove predstave u godini, a 1939. i 1941. nijedna. Na žalost, pretežno su na repertoaru djela kratka daha, komedije i salonske drame, a zanimljivo je da se i neuništiva »Čaša vode« Eugènea Scribea ponovno stavlja na scenu, i to u novome prijevodu Tomislava Tanhofera. Ipak, osjeća se i nastojanje da se plasira i ozbiljniji moderan repertoar, pa će se doduše sa zakašnjenjem izvoditi npr. Porto-Riche (1928), a ažurno Anouilh (1938), dok se među 32 sačuvana neizvedena prijevoda nalaze i mnoga vrijedna ostvarenja Porto-Richea, Curela, Claudela, Mauriaca i dr.

Klasični je repertoar obogaćen nizom novih, često vrijednih prijevoda, među kojima su i prvi prijevod Molièreova »Amfitriona«, novi prijevodi »Učenih žena« i »Tartuffea«, prvi prijevod Racineova »Britanika«, novi prijevod Beaumarchaisova »Figarova pira«, neizvedeni Vojnovićev prijevod Mussetova »Lorenzaccia« i dr.²³ Spomenula sam već

da su za po jedno djelo Molièrea i Racinea upravi bila dostavljena po dva prijevoda — »Tartuffea« su preveli Tin Ujević i Slavko Ježić, a »Britanika« Jakša Sedmak i Tomislav Prpić. O sudbini Sedmakova i Prpićeva prijevoda pisali su u nas i Batušić i Čepulić, pa iako oba smatraju da nijedan od tih prijevoda ne zadovoljava u potpunosti, iz Čepulićeve analize vidimo da se uprava odlučila za Prpićev prijevod, mada je sadržajno bio manje točan, stoga što je pjesnički bio uspjeliji.²⁴

O sudbini Ujevićeva prijevoda »Tartuffea« znalo se donedavno samo toliko da ga je on 1935. ponudio Gavelli i da ga je Gavella odbio.²⁵ Ujeviću je bilo neobično stalo do toga prepjeva, pomno ga je doradivao i tri puta prepisivao,²⁶ ali kao nadahnuti pjesnik dopuštao je sebi i prevelike pjesničke slobode, a uz to je u rječnik unio mnoge riječi i izraze što ih je prihvatio za svojega dugog beogradskoga i sarajevskog boravka, i koje možda i ne bi smetale na scenama tamošnjih kazališta, dok bi na zagrebačkim daskama zvučile vulgarno ili bar stilski neadekvatno,²⁷ pa je to vjerojatno osnovni razlog Gavellina odbijanja. Ipak valja istaknuti da lakoću i raspjevanost Ujevićevih jampskih jedanaesteraca, bogatstvo i punoću njegovih rima, poetsku tenziju Tartuffeovih strastvenih izljeva (koje je Tin dao u pomalo petrarkističkom tonu), nije dosegao nijedan od kasnijih hrvatskih prevodilaca »Tartuffea«.

Nemajući na raspolaganju zadovoljavajućega prijevoda Gavella odustaje od režije i tako se »Tartuffe« izvodi tek 1937, u režiji Ka Mesarića i u prijevodu Slavka Ježića. Prevodilac je djelo pretočio u trohejski intonirane rimovane dvanaesterce i cjelokupna je naša kazališna kritika prijevod ocijenila kao uspio i isticala glatkoću njegovih stihova,²⁸ jedino je kritičar *Hrvatskoga dnevnika* postavio i neke zamjerke te napisao da je prijevod »scenski gibljiv i prilagodljiv usprkos ponekih nesretnih srokova.« U usporedbi s Maretićevim prijevodom iz 1878, pisanim u jampskim nerimovanim jedanaestercima s mnogo nerazumljivih mjesta i teško izgovorljivih stihova,²⁹ Ježićev predstavlja stvarno velik napredak, iako mu nedostaje lakoća Molièreova stiha, rime su prečesto banalne i nategnute (amo-tamo-samo, jako-tako, moje-svoje, tebe-sebe itd.), a strasni Tartuffeovi stihovi (npr. III, 3) ispadaju školski pedantni,³⁰ pa je razumljivo da je taj prijevod danas napušten.³¹

Na popisu prevodilaca iz francuske književnosti koji je, jasno, najopsežniji od svih takvih popisa (34 prevodioca), nalazimo listom sve same dobre poznavaoce francuskoga jezika, među kojima ću spomenuti

samo poznate kazališne i(li) književne radnike, kao Nikolu Andrića, Slavka Batušića, Milana i Boženu Begović, Julija Benešića, Branka Gavellu, Vladu Habuneka, Mihovila Kombola, Rudolfa Maixnera, Tita Strozzića, Ivu Šrepela, Isu Velikanovića, Ivu Vojnovića, da ne navodim sve redom, pa pretpostavljam da su sva djela prevedena s originala. No isto tako valja napomenuti da upravo pri francuskom repertoaru, i to onom lakšem, nalazimo najveći broj srpskih prerađenih prijevoda (npr. 5 samo od Vladete Dragutinovića).

Talijanska je drama sa 21 prijevodom slabije predstavljena nego u doba Moderne (24), no kako kaže F. Čale,³² zastupana je shodno kvaliteti suvremene talijanske dramaturgije. Osim niza zabavnih trećerazrednih autora, koji su uglavnom bili izvođeni na sceni u Tuškancu, neki s većim (npr. Niccodemijeva komedija »Scampolo« davana je 59 puta!), neki s manjim ili nikakvim uspjehom, repertoarom dominira sa 4 premijere Pirandello u dobrim prijevodima Milana Begovića i Dubravka Dujšina. Klasični je repertoar bio obogaćen »Mandragolom« u solidnom prijevodu Boleslava Bolèa, te dvjema Goldonijevim komedijama. No dok je Dujšin u prijevodu »Sluge dvaju gospodara« našao izvanredan pandan Goldonijevu dijalektalnom izrazu prenijevši ga u splitsku čakavštinu, Mesarićev je »Lažac« predstavljao potpuno podilaženje publici i iznevjeravanje autora, a ujedno je to i jedini talijanski tekst koji nije preveden s originala, već iz loše njemačke preradbe.³³ Napomenimo još da se u kazališnom arhivu čuva iz toga razdoblja 6 neizvođenih prijevoda s talijanskoga.

Ostale su romanske literature slabo zastupane. Iz španjolske imamo 2 Calderona (od kojih je jedan u njemačkoj preradbi) i jednoga Benaventea, a prevodioci su Iso Velikanović, Jozo Ivakić i Milan Begović. Dvije rumunjske drame preveo je Tito Strozzi, vjerojatno s francuskoga. U svom popisu neobjavljenih prijevoda I. Batušić navodi za međuratno razdoblje 3 španjolske (od toga jedan Lope de Vega) i nijednu rumunjsku dramu.

Na području germanskih literatura došlo je do potpunog obrata i prvi put imamo prevagu engleske (ili točnije, engleske i američke) nad njemačkom književnosti (58:49). Razlog tomu leži djelomično u našem brojčano velikom repertoaru novih ili obnovljenih prijevoda Shakespearea. Njih 14 od tih 15 prijevoda dugujemo Milanu Bogdanoviću, i o značenju tih prijevoda nije ovdje potrebno govoriti.³⁴ Željela bih

samo usputno napomenuti kako je u jednoj ozbiljnoj suvremenoj enciklopedijskoj ediciji taj naš najveći prodor u Shakespearea misinterpretiran — tvrdi se naime da je Bogdanović prevodio »s engleskoga preko nemačkoga« (I. P. Jeftić — Novosadski bibliografski leksikon).

Jedini prevodilac Shakespearea uz Bogdanovića bio je Vladimir Nazor sa svojim »Macbethom« objavljenim još 1917, ali izvođenim tek 1933, iako je kritika u povodu izvedbe prijevod hvalila i zbog lijepa i čista jezika, Nazorov se prepjev u jampskim jedanaesticima s daktilskim završetkom pokazao ritmički neadekvatnim, a kako je Nazor pristupio prevođenju bez dovoljna poznavanja engleskoga jezika i prevodio uz pomoć talijanskih i njemačkih prijeвода, njegov je tekst i sadržajno veoma slobodan, sadrži i mnoga tumačenja i nadopune koje se protive smislu i duhu djela,³⁵ što je sve navelo Josipa Torbarinu da za izdanje Shakespeareovih Sabranih djela njegov prijevod ne prerađuje, kao što je to slučaj s većinom Bogdanovićevih, već da djelo iznova prevede.³⁶ Iako dočekan sa superlativnim kritikama, Nazorov se prijevod pokazao scenski nepodesnijim od Bogdanovićevih.

Drugi razlog brojčanoj premoći engleskoga repertoara leži u uspješima suvremenih engleskih i američkih dramskih autora, od kojih se kod nas najviše izvode Shaw (7) i Somerset Maugham (5), ali osjeća se da imamo sluha i za neke brodvejske uspjehe, koji stižu ubrzo po premijeri.³⁷ Jasno je da za toliku prevodilačku aktivnost nije u to doba u nas bilo dovoljno poznavalaca engleskoga jezika, pa se te lakše stvari vjerojatno prevode s njemačkoga.³⁸

Zadržala bih se ukratko samo na jednom takvom prijevodu koji je u svoje doba izazvao žive diskusije. Radi se o Shawovu »Pygmalionu«, izvođenome 1934. bez naznake prevodioca. Među zamjerkama koje su kazališni kritičari upućivali upravi zbog neumjesnoga izbora samoga komada, ističe se uz sociološku komponentu i jezična, te je »Pygmalion« tako jedna od izuzetno rijetkih naših premijera gdje u prvom planu nekih osvrta nalazimo pitanje prijevoda, a ne izvedbe.³⁹ Kritičari su s pravom isticali sve teškoće toga pothvata i opravdano smatraju da je npr. »u prvom činu koji se čitav i sastoji iz dvoboja engleskih dijalekata, došla do izražaja sva promašenost ove komedije na kojem drugom jeziku osim engleskom«, dok je sporno jesu li u pravu kada iznose kao argument za tu promašenost činjenicu da »pod natkrovljem crkve sv. Pavla u Londonu jedna cvjećarica govori kajkavski« (Večer) i da u

nas još nema Shawova kontrasta u govoru otmjenog društva i predgrađa, već kontrast grada i sela (*Obzor*). Iako ovdje ne bih željela ulaziti u lingvostilističku problematiku prevođenja dijalektalnih i uopće nstandardnih izričaja,⁴⁰ neuspjeh toga prijevoda leži i u slabom prevodiocu poznavanju književnoga jezika i u činjenici da on očito nije prevodio s originala (što su već i spomenuti kritičari nabacili), već najvjerojatnije s njemačkoga prijevoda Siegfrieda Trebitscha, te govor Elize samo lako kajkavizira, a ostale likove koji ne govore književno, jezično uopće ne diferencira.⁴¹

Njemački je repertoar, kao što je već izneseno, ustuknuo prvi put ne samo za francuskim kao u doba Moderne⁴² već i za engleskim. Uzrok ne možemo tražiti u jeziku — jer su praktički svi naši međuratni prevodioci znali njemački te prevodili i međuratna dramska djela drugih literatura posredstvom njemačkoga — već u krizi suvremene njemačke dramske produkcije i još više našega izbora iz nje, na što je očito utjecala i politička situacija. Tako se npr. prvi put u povijesti HNK događa da po nekoliko godina nemamo nijedne njemačke premijere (1919, 1920, 1921, 1938), a velik dio našega njemačkog repertoara zauzimaju razne vesele igre i lake komedije, koje Arnošt Grund i Aca Binički često i lokaliziraju, ili dječji komadi, ili »pasionšpili« ili razne njemačke dramatizacije i preradbe.⁴³

Od poznatih autora javljaju se H. Sudermann, G. Hauptmann, R. Dehmel, H. Hofmannsthal, F. Wedekind, F. Werfel, S. Zweig, a taj ozbiljniji repertoar prevode pretežno Nina Vavra i Tito Strozzi. Od klasičnih djela Milan Begović ponovno prevodi Schillerovu »Mariju Stuart«, a Božena Begović Kleistov »Razbijeni krčag«. Zanimljivo je da Ujevićev neizvedeni prijevod »Wallensteinove smrti« nije sačuvan u kazališnom arhivu,⁴⁴ kao i to da u njemu nalazimo samo jedan neizvedeni prijevod s njemačkoga iz toga razdoblja (i to komediju »Odvažni plivač« Franza Arnolda i Ernsta Bacha), što je svakako jedinstven slučaj i također ukazuje na općenitu tadanju nezainteresiranost za njemački teatar.⁴⁵

Najveći prevodilački doprinos njemačkom prijevodnom repertoaru i, usudila bih se reći, najveći umjetnički domet hrvatskoga dramskog prevodilaštva u međuratnom razdoblju uopće, predstavlja Kombolov prepjev Goetheove »Ifigenije na Tauridi«, izveden kao posljednja premijera u sezoni 1940/41. Prijevod je nastao kao plod dugogodišnjega Kom-

bolova bavljenja Goetheom, a neposredan povod potekao je od Br. Gavella, koji je želio postaviti »Ifigeniju« na zagrebačku scenu. Kombolov je već imao iza sebe dugo prevodilačko iskustvo i na području dramske literature,⁴⁶ izgradio je prevodeći Dantea i svoj teoretski pristup problemima prevođenja,⁴⁷ i primijenio ga sada na prijevod »Ifigenije«, gdje je, kako kaže Gavella, »pružio dokaz da se dramatski petosložni jamb (blanc verse) može bez ikakvog nasilja prenositi u naš jezik, protivno svim tvrdnjama o neprikladnosti toga stiha za karakter štokavštine.«⁴⁸ Kombolov je prijevod od cjelokupne naše kazališne kritike bio ocijenjen kao vrhunsko, kongenijalno ostvarenje, što zbog lakoće kojom barata stihom, što zbog jasnoće izraza, vjernosti originalu, jednostavnosti i harmonije kojom odiše.⁴⁹ Taj prepjev, koji je, kako ističe Gavella, zadugo nepravedno ostao u sjeni Kombolovih prijevoda Dantea, »spada među najljepše tvorevine hrvatskog literarnog jezika.«⁵⁰ A to je vjerojatno najviša ocjena koja se jednomu prijevodu može dati.

Interes za skandinavske literature u međuratnom periodu općenito opada, pa se to odrazilo i na našem repertoaru. Stota obljetnica Björnsonova rođenja (1832) obilježena je 22. II 1933. premijerom drame »Demisija«, dok se od Ibsena, koji je u doba Moderne bio jedan od uopće vodećih stranih dramskih pisaca (11 premijera), sada izvode samo 2 djela, i to 1923. »Peer Gynt« (jugoslavenska premijera) u prepjevu Jakše Sedmaka i režiji Tita Strozija,⁵¹ a koncem sezone 1940/41. obnovljeni »Graditelj Solness«, u novom prijevodu Ka Mesarića i T. Tanhofer (hrvatska premijera 1913, prijevod Milana Ogrizovića). Strindberg naprotiv, koji je u doba Moderne bio u nas poznatiji i cjenjeniji kao prozaik nego kao dramatičar,⁵² pa mu je prije smrti bila izvedena samo jedna drama (»Otac« i »Gospodica Julija« davani su tek 1912), u ratnom i poratnom periodu doživljuje prodor na naše scene te se za rata izvode 3, a u prvom poratnom desetljeću još 3 njegove premijere, dok se »Otac« i »Gospodica Julija« obnavljaju u novom prijevodu Josipa Kulundžića; ipak, i taj se boom Strindbergova teatra ograničava uglavnom na prvu fazu njegova stvaranja, dok komade simbolističko-ekspresionističkog karaktera kao »Smrtni ples« naša publika slabo prima.⁵³

Neizvedena se čuvaju u kazališnom arhivu 4 prijevoda, od kojih bih spomenula tekstove H. Halströma (»Mletačka komedija«) i Tora Pedberga (»Za istinu«), što ih je sa švedskog odnosno norveškoga preveo

dr Franjo Bučar, koliko mi je poznato, prvi naš prevodilac s nordijskih jezika i jedan od glavnih propagatora skandinavskih literatura još od doba Moderne.⁵⁴ S originala je prevodio i Jakša Sedmak, što je posebno istaknuto uz njegov prepjev »Peer Gynta« i na prijepisu u kazališnom arhivu (Preveo s danskoga, 1922), i u knjizi, gdje je prijevod u nešto dotjeranu obliku objavljen (Preveo s norveškoga..., Zagreb 1944); Sedmak je prevodio »u mjerilu izvornika« i u težnji da postigne jampski ritam i jednosložne rime, često je nasilno gurao jezik u neke sheme, pa je onodobna kritika napala upravo njegovu versifikaciju, a osobito nategnute i banalne jednosložne srokovne,⁵⁵ i smatrala ga djelomično odgovornim za pomalo ukočenu deklamaciju i lošu akcentuaciju glumaca.⁵⁶ Sve su ostale drame bile prevedene s njemačkoga, a prevodioci su Nina Vavra, Josip Kulundžić, Tomislav Tanhofer i Ka Mesarić.⁵⁷

Od ostalih književnosti dobro je zastupana još i mađarska sa 14 prijevoda zabavnoga repertoara, u kojem dominiraju F. Molnár i L. Fodor, autori neospornih kvaliteta, ali atraktivni i za široku publiku, te je npr. Fodorova komedija »Crkveni miš« doživjela 62 izvedbe.⁵⁸ Valja istaknuti da je svih tih 14 premijera izvedeno nakon 1925, dok su prvih poratnih godina mađarski autori bili iz političkih razloga izbjegavani na zagrebačkoj sceni. Djela se isprva prevode s njemačkoga (Nina Vavra, Milan Begović, poslije i Bela Krleža), a tek 1931. po povratku iz Njemačke Kalmana Mesarića, odličnoga poznavaoa mađarskog jezika i književnosti, mađarski se repertoar obogaćuje, a sam Mesarić prevodi 9 komada, jasno, s mađarskoga originala.

Spomenimo na kraju još gotovo kao kuriozum da u ovom razdoblju dobivamo i jednu finsku dramu, prevedenu, naravno, s njemačkoga (»Žene na Niskavuoriju« Helle Wuolijoki),⁵⁹ ali i jedan moderan grčki komad koji su Ivan Esih i Bogdan Radica preveli s novogrčkog (Spiros Melàs »Jedna noć — jedan život«). Antička je grčka drama bila međutim slabo zastupljena, i to repriznim ili obnovljenim predstavama preradbi Aristofanove »Lisistrate« 1927. i Euripidovih »Trojanki« 1939 (praizvedbe 1915. odnosno 1916. u Bogdanovićevu prijevodu). Unekoliko je premijernoga karaktera bila jedino 1927. obnovljena izvedba Euripidove »Alkestide« u Hofmannsthalovoj preradbi i u prijevodu Milana Begovića — prije se naime u Zagrebu davao pohrvaćeni srpski prijevod Rivolletteove obradbe te Euripidove tragedije (1907). Napomenimo da je to ujedno

posljednja antička drama prevedena za potrebe HNK u preradbi modernih autora — od tada će se prevoditi samo tekstovi u originalnom obliku i s originala.⁶⁰

Osvrnemo li se sada nakon pregleda međuratnoga hrvatskog dramskog prevoditeljstva po nacionalnim literaturama na listu prevodilaca izvedenih drama, dobit ćemo imponantnu brojku od 80-ak imena. Među njima ćemo naći i 15 srpskih prevodilaca, što je razmjerno manje nego u prethodnim razdobljima (tu su i Dušan Matić i Stanislav Vinaver). Njihovi su se prijevodi po kazališnom uzusu prerađivali u HNK za hrvatske potrebe. Od 60 hrvatskih prevodilaca ima ih 20 koji se pojavljuju samo s po jednim prijevodom, bilo da imaju (npr. Bach, Fotez) ili nemaju (Cesarec) uže veze s teatrom, pa ih i ne bi trebalo tretirati u »kategoriji« dramskih prevodilaca. Od preostalih 40 prevodilaca, tridesetak ih je tijesno povezano s kazalištem pa nastupaju bilo kao redatelji, dramaturzi ili glumci (Andrić, Bach, M. Begović, B. Begović, Benešić, Aca Binički itd., sve do Nine Vavre). Oni nose na sebi gro prevodilačkog posla, ali i posla kratka daha, diktirana hitnim potrebama kazališta — lakrdije, komedije, vesele igre, salonske, a tek ponekad i ozbiljne drame, kojih se poduhvaćaju oni između njih koji su se i sami okušali kao pisci (Batušić, oboje Begovića, Benešić, Ivakić, Kulundžić, Mesarić, Strozzi, Vavra). Kao ljudi koji znaju kazališni zanat, oni su vjerojatno bili i najkvalificiraniji za kazalšne prevodioce i naprosto je zadržljiva radna energija nekih od njih koji su, uza sve svoje obaveze, znali prevoditi još po 2—3 drame godišnje, a često su se prevodile i drame za koje se znalo unaprijed da će biti izvedene samo jednom (npr. produkcije glumačke škole). Međutim, najveća prevodilačka dostignuća na polju dramske književnosti nisu dali »ljudi od teatra«, već stvaraoci koji su udaljeni od kazališne vreve (iako zainteresirani za teatarsku umjetnost), prema svojim urođenim i odnjegovanim sklonostima, bili u prvom redu ipak književni radnici — manje važni (ili čak nevažni) kao književni stvaraoci, a veliki ili bar značajni kao književni prevodioci, što bi se za ovo razdoblje moglo primijetiti na Isu Velikanovića, Milana Bogdanovića, Tomislava Prpića i Mihovila Kombola. Upravo u toj simbiozi književnih prevodilaca i kazališnih suradnika (prije nego radnika) mislim da je pravi put u stvaranju dramske prijevodne literature koja ne bi bila samo stvar momenta. Taj put mislim da je i poslije nastavljen.

Pokušamo li na koncu ovog pregleda dati osvrt na cjelokupnu problematiku i dostignuća međuratnog dramskog prevodilaštva, dobit ćemo sljedeću sliku:

U usporedbi s prethodnim razdobljem, tj. s Modernom, općenita je situacija svakako povoljnija, ali ne i zadovoljavajuća. Proširuje se broj jezika s kojih se prevodi s originala (svi slavenski, francuski, talijanski, njemački, a imamo čak i jedan prijevod s novogrčkoga),⁶¹ međutim, velik dio bogatoga engleskog repertoara preveden je iz druge ruke, a isto to vrijedi i za skandinavski, španjolski, rumunjski, itd. Pozitivno je također što se smanjuje broj pohrvaćenih srpskih prijevoda,⁶² a i prevođenje u tandemima postaje vrlo rijetko. Briga oko čistoće jezika i izraza, kojoj je već Miletić posvećivao veliku pažnju, postaje sada još intenzivnija, zahvaljujući prvenstveno nastojanjima Gavelle i osobito Benešića, koji je bio potpuno svjestan činjenice da se dobar prijevod, pa ni onaj kazališni, ne može napraviti preko noći. Nadalje, kazališni je jezik imao važnu funkciju u formiranju književnog izraza i jezičnoga standarda (uzmimo npr. samo njemački termin *Bühnensprache* kao približan adekvat našem terminu »književni jezik«), a ako se 65% repertoara sastojalo od prevedenih djela, onda su i ti prijevodi imali udjela u formiranju književnog jezika, pa i domaćega scenskog izraza.⁶³ Sve su to značajna dostignuća, ali usporedimo li ih s kvalitativnim skokom koji je učinjen u doba Moderne u usporedbi sa Šenoinom epohom, onda međuratno razdoblje ne predstavlja toliki napredak.

Uzmemo li pak najuspjelije realizirane prijevode, a to su djela klasičnog repertoara izuzev ona koja su preuzeta iz raznih preradbi, onda dobivamo jedan prevodilački korpus s kojim se razdoblje Moderne po svojim dostignućima ne može mjeriti.

Umjesto zaključaka, završit ću malo dužim Gavellinim citatom koji opravdava sav trud uložen u ovaj rad:

»Prelazeći preko mnogih važnih činjenica . . ., htio bih ukazati samo na to, koliko je malo pažnje sa strane stvaralačke književnosti, a pogotovu sa strane kritike, posvećivano našoj prevodilačkoj djelatnosti. U tom su pravcu baš kazališta bila prisiljena tražiti najbolje među najboljim, jer su bila odgovorna pred legitimnim glumčevim zahtjevom, da mu ne stavljaju u usta papirnate riječi. Moram reći iz vlastitog, dugogodišnjeg, na području cijele Jugoslavije stečenog aktivnog

iskustva, da su s veoma malim izuzecima kazališta toj svojoj zadaći posvetila najveću pažnju, a da su pri tom svom nastojanju nailazila na malu pomoć i sa strane literarnih stvaralaca a pogotovu sa strane kritike... Pažljivost prema kvaliteti prijevoda smatram jednom od veoma važnih obveza kazališta i prema našoj književnosti. Nema sumnje, naš se jezik, a s tim u vezi i naš književni jezik, nalazi u fazi u kojoj traži elastičniji odnos prema nekim suptilnijim jezičnim materijalizacijama i kultivirane manifestacije živog, govornog jezika, a u tom pravcu ima prevodilačka književnost, koja se gotovo uvijek nalazi pred problemima prenošenja zadataka više izražajne kategorije u naš jezik, neobično važnu funkciju.«⁶⁴

BILJEŠKE

¹ Usp. Slavko Batušić, »Domaći dramski repertoar na zagrebačkoj pozornici« (*Hrvatsko narodno kazalište, Zbornik o stogodišnjici*, Zagreb 1960) i Nikola Faller, »Repertoire Hrvat, zem. kazališta od 1. listopada 1870. do 31. srpnja 1937« (*Kronika Zavoda za književnost i teatrologiju JAZU*, br. 9—10, 1978); podatke o stranom repertoaru za posljednje četiri sezone međuratnog razdoblja dobila sam pregledom kazališnih programa iz arhiva Zavoda za književnost i teatrologiju JAZU. — Potrebne su još dvije napomene. Izrađujući kronološki pregled prijevodnoga repertoara Hrvatskoga narodnog kazališta (dalje HNK) za potrebe ovoga rada uzela sam u obzir samo dramske tekstove u užem smislu, dakle ne libreta za opere i operete, i drugo, uz prijevodni repertoar stranih (tj. »inozemnih«) književnosti obrađivala sam i domaći slovenski, jer on također pripada kategoriji prijevodne literature.

² Usp. »Repertoar Narodnog kazališta od 3. listopada 1907. do 30. lipnja 1957«, *Spomen-knjiga o pedesetoj godišnjici Narodnog kazališta u Osijeku 1907—1957*, Osijek 1957, str. 205—235, i poglavlje »Repertoar Narodnog kazališta za Dalmaciju u Splitu 1921—1928« iz disertacije Šimuna Jurišića *Splitsko kazalište od godine 1893. do 1941*, Split 1980, str. 207—224.

³ Repertoar osječkog kazališta ne donosi naime imena prevodilaca; napomenimo usputno da je osječko kazalište u međuratnom periodu izvelo 242 premijere stranih drama, ali se uvijek vodilo računa o primatu domaće drame, pa su tako npr. u sezoni 1931/32, kada je teatar djelovao izvan matične zgrade na relaciji Bečkerek—Split, na repertoaru bile 22 domaće i 33 strane drame, što predstavlja znatno povoljniji omjer od uobičajenoga u svim našim

kazalištima (moramo ipak imati na umu da se ne radi o dramskim premijerama već o dramama na repertoaru te sezone) — usp. Tomislav Tanhofer, »Od Bečkereka do Mostara«, *Mogućnosti*, 13/1966, br. 1, str. 75—76.

⁴ Splitsko se kazalište služilo uglavnom prijevodima zagrebačkoga HNK ili beogradska Narodnog pozorišta, ali »ako je neko strano djelo bilo prevedeno u Zagrebu i u Beogradu, Bartulović i Korolija redovito su uzimali beogradski prijevod za splitsko kazalište« (v. Š. Jurišić, o.c., str. 98), i davali ga u jezično nepromijenjenom obliku, čak i kad je bilo prevedeno u beogradskom žargonu, »koji nije pristupačan primorcima« (Ivo Batistić, »Splitsko kazalište između dva rata«, *Narodno kazalište — Split, 1893—1953*, str. 25). Pa i prijevod Nike Bartulovića (B. Shaw »Candida«, B. Björnson »Leonarda« i Ch. Méré »Iskušenje«) i Mirka Korolije (A. Traversi »Kokota« i S. Benelli »Bezdušna šala«), rođenih ijekavaca, bili su pisani ekavicom i srpski, pa ne mogu ući u inventar hrvatskoga dramskog prevoditeljstva; u Splitu se izgleda nitko, bar u novinama, nije »suprotstavio toj odluci kazališne uprave da se na sceni govori ekavski.« (Š. Jurišić, o.c., str. 118).

⁵ Senoinu ulogu u razvoju našega književnog i dramskog prevoditeljstva osvijetlila sam podrobnije u referatu »Teorija i praksa književnog prevodenja u opusu Augusta Senoe«, koji će biti objavljen u Radovima znanstvenog skupa »August Senoa jučer i danas«, održanoga u povodu 100. obljetnice pjesnikove smrti u Zagrebu od 3. do 5. prosinca 1981.

⁶ Govoreći npr. o svom postavljanju klasičnog repertoara uopće a Shakespearea posebice na našu scenu, Stjepan Miletić u nekoliko navrata ističe potrebu da se izvodi integralan pjesnikov tekst, a ne njegove kasnije teatarske preradbe, koliko god vješte bile (usp. Stjepan Miletić, *Hrvatsko glumište*, Zagreb 1978, str. 135, 178, 291, 293), ali ipak je npr. »Ukročenu goropad« prikazivao po Deinhartsteinovoj preradbi još iz starog Burgtheatra, iako se poslije za to pokajao (*ibidem*, str. 178).

⁷ »Bila je moja namjera«, piše Miletić, »prevesti ovu komediju. Uz obilje drugih posala mogao sam međutim samo prva dva čina da prevedem, treći preveo je dr Andrić, četvrti Milan Senoa, peti dr Harambašić. Da to nije nitko opazio ni od kritike ni od slušalaca, u tom leži glavni uspjeh ovog pothvata.« (Stjepan Miletić, o.c., str. 294).

⁸ Spomenut ću za ilustraciju samo poznat mi slučaj Ive Vojnovića, koji je uz niz samostalnih prijevoda za hitne potrebe kazališta preveo u tandemu s Arsenom Wenzelidesom »Bezdušnu šalu« Sema Benellija 1910, sa Srgjanom Tucićem Mussetovu dramu »Ne kuni se« 1910, s Milanom Bogdanovićem Marivauxovu »Igru ljubavi i slučaja« 1913, a sa Stankom Kopač »Elgu« Gerharta Hauptmanna, izvođenu 1916 (usp. Nevenka Košutić-Brozović, »O prijevodima Iva Vojnovića«, *Radovi Međunarodnog simpozija »O djelu Iva Vojnovića«*, Zagreb, JAZU, 1981, str. 187).

⁹ Iako prvenstveno književni i kazališni radnik, Benešić je dobro vladao i čisto stručnim lingvističkim znanjem široka raspona.

¹⁰ Branko Gavella, »Hrvatska književnost u hrvatskom kazalištu i naše kazalište u književnosti«, *Hrvatsko narodno kazalište, Zbornik o stogodišnjici 1860—1960*, Zagreb 1960, str. 189.

¹¹ *Ibidem.*

¹² Cankar se naime češće nalazio na repertoaru HNK izvođen u originalu na gostovanjima slovenskih kazališta (usp. Mirko Perković, »Slovenski autori na zagrebačkoj pozornici«, *Hrvatsko narodno kazalište, Zbornik o stogodišnjici 1860—1960*, Zagreb 1960, str. 166—169); osvrćem se međutim u ovom radu, kako je već istaknuto, isključivo na hrvatske prijevode, i to samo na one što su se izvodili na scenama zagrebačkog HNK. Spomenimo ipak da je scenski najinteresantnije Cankarevo djelo »Pohujšanje u dolini šentflorjanski« doživjelo svoju hrvatsku premijeru 18. X 1921. u prijevodu Cire Čičin-Saina (»Napast u šentflorjanskoj dolini«) na sceni splitskog kazališta, koje je 26. XII 1923, dakle 10 godina prije Zagreba, izvelo i »Kralja na Betajnovi« u hrvatskom prijevodu slovenskog redatelja tog kazališta Rade Pregarca; taj je prijevod kritika ocijenila kao »Prav slab« (usp. Š. Jurišić, o.c.).

¹³ Relevantne podatke za sve drame dajem u »Pregledu prevedenih drama na repertoaru HNK u međuratnom razdoblju«, priloženome uz ovaj rad.

¹⁴ Usp. Slavko Batušić, »Veze između bugarskog i hrvatskog kazališta«, *Novi list*, Zagreb, 14. X 1941, br. 168.

¹⁵ Prema popisu Ivane Batušić, kojim se služim u ovome radu: »O jednom fondu naše kulturne baštine«, *Hrvatsko narodno kazalište, Zbornik o stogodišnjici 1860—1960*, Zagreb 1960, str. 325.

¹⁶ Usp. Slavko Batušić, »Ruski repertoar na zagrebačkoj pozornici«, *Hrvatsko kolo*, 1/1948, br. 5.

¹⁷ *Ibidem.*

¹⁸ Npr. »Balladyna«, djelo koje se nalazi na repertoaru svih velikih kazališta. Za podatke usp. Ivana Batušić, o.c. (Bilj. 15), str. 325, i Slavko Batušić, »Poljski autori na zagrebačkoj pozornici«, *Današnja Poljska*, Zbornik Društva za kulturnu suradnju Hrvatske s Poljskom, Zagreb, 1948, str. 131, iako valja istaknuti da se popis neizvođenih Benešićevih prijevoda kod ta dva autora ne slaže u potpunosti. — Napomenimo još da je drame »Škola« Kazimierza Leczyckoga i »Utekla mi prepelica« Stefana Zeromskoga izvelo osječko kazalište u Benešićevu prijevodu.

¹⁹ Usp. Josip Badalić, »Češka i slovačka drama u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu«, *Franku Wollmanovi k sedmdesátinám*, Praha 1958, str. 601—602.

²⁰ Branko Gavella 1931—35. u Češkoj, Josip Kulundžić 1921—26. povremeno studira u Parizu, Drezdenu i Pragu, Stjepan Musulin studirao slavistiku u Pragu i Krakovu, Geno Senečić studirao filologiju i doktorirao u Bratislavi.

²¹ Najveći uspjeh domaćega repertoara bila je u predratnom razdoblju Nušićeva »Gospođa ministarka« sa 77 predstava, ali davanih u rasponu od 7 godina (1929—1936), dok je od stranih djela najveći uspjeh doživjela Fodorova komedija »Crkveni miš« (62 puta između 1928. i 1933) i Niccodemijeva komedija »Scampolo« (59 puta između 1925. i 1932).

²² Opširnije su francuski repertoar kod nas obradili Ivo Hergešić, »Francuski pisci na hrvatskoj pozornici u Zagrebu (1840—1934)«, *Hrvatsko kolo* 14/1933, str. 284—297, Ivo Hergešić, »Le répertoire français du théâtre de Zagreb«, *Annales de l'Institut Français de Zagreb*, No. 4 (1938), str. 229—

232, Slavko Batušić, »Le répertoire français du Théâtre National de Zagreb«, *Annales de l'Institut Français de Zagreb*, No. 20—23 (1942—1943), str. 20—62, i Branko Džakula, »Le répertoire français du théâtre de Zagreb«, *Annales de l'Institut Français de Zagreb*, No. 28—29 (1946—1947), str. 242—272. — Osvrt na francuski repertoar u doba hrvatske moderne dala sam u poglavlju »Francusko kazalište i francuski repertoar u ogledalu časopisa Mladih« svojega rada »Francuske književne pobude u časopisima hrvatske moderne«, *Rad JAZU*, 355 (1969), 601—613.

²³ Detaljnu analizu Vojnovićeva prijevoda dala je Breda Kogoj-Kapetanović, »Vojnovićev prijevod Mussetova *Lorenzaccia*«, *Filologija* 3 (1962), str. 91—95.

²⁴ Usp. Drago Čepulić, »Racine en Croatie. I. Les traductions«, *Annales de l'Institut Français de Zagreb*, no. 12 (1940), str. 3—6, Slavko Batušić »Racine en Croatie. II. Les représentations«, *Ibidem*, str. 14.

²⁵ Usp. Ujevićeva pisma Milošu Bariškoviću 16. VIII 1935: »U Splitu je bio... dr Branko Gavella, režiser iz Zagreba, koji je prošloga mjeseca dobio moj prijevod *Tartuffea u stihu*« i Oskaru Borčiću 14. XI 1935: »Za dr Branka Gavellu — bolje mučati. Neće biti ništa, kao i s bezbroj takvih stvari.« (*Sabrana djela*, sv. XIV, Zagreb 1966, str. 412. i 420).

²⁶ Koncept i jedan prijepis čuvaju se u rukopisnoj ostavštini Tina Ujevića u Zavodu za književnost i teatrologiju JAZU u Zagrebu; pitanje da li je rukopis predan Gavelli još prerađivan, ostaje otvoreno. — Usp. i moj rad »O prepjevima i prijevodima Tina Ujevića«, *Croatica* 1982, u tisku.

²⁷ Npr. početak III čina:

Que la foudre sur l'heure achève mes destins,
Qu'on me traite partout du plus grand des faquins,
S'il est aucun respect, ni pouvoir, qui m'arrête,
Et si je ne fais pas quelque coup de ma tête!

Ujević prevodi ovako:

Da grom me sprži tu na licu mjesta,
da panem niže no mamlaza dvijesta,
ima li moći da me još zadrži
da odalamin udarac najbrži.

²⁸ Usp *Hrvatski dnevnik* 21. XI 1937, *Novosti* 21. XI 1937, *Morgenblatt* 21. XI 1937.

²⁹ Navedimo za ilustraciju stihove što ih Hergešić citira kao teško razumljive:

»Pa prosto bilo čakoljit brbljačem.«

»Đavolskom kitnjom bogoljupstvo kršit.«

ili kao rogobatne i teško izgovorljive:

»Osud'te pr'je se, što ste l'jepa.«

(Ivo Hergešić, *Shakespeare, Molière, Goethe*, Zagreb 1957, str. 181).

³⁰ Npr. III čin, 3. prizor:

L'amour qui nous attache aux beautés éternelles
N'étouffe pas en nous l'amour des temporelles.

Nos sens facilement peuvent être charmés
Des ouvrages parfaits que le Ciel a formés.
(933—936)

Ljubav, što nas diže do vječnih ljepota,
Ne može ugasiť čar zemnih krasota.
Oči naše lako mogu naći čara
Na djelima divnim, što ih nebo stvara.

ili dalje:

En vous est mon espoir, mon bien, ma quiétude:
De vous dépend ma peine ou ma béatitude,
Et je vais être enfin, par votre seul arrêt,
Heureux, si vous voulez, malheureux, s'il vous plaît.
(957—960)

Vi ste sve mi blago i nada najveća,
Uzrok mome jadu ili moja sreća.
Po odluci vašoj bit ću sretan čovjek,
Ili ako vas volja, bit nesretan dovijek.

(Molière, *Izabrana djela*. Svezak prvi, Priredio Ivo Hergešić, Zagreb 1951, str. 280—281).

³¹ »Tartuffe« je nakon rata izvođen u prijevodu Vladimira Gerića (Molière, *Tartuffe*. Skrtac, Zagreb 1976).

³² Usp. »Talijanski dramski teatar u Zagrebu (1960—1941)«, *Rad JAZU* 326 (1962), str. 389—518, pretiskano bez pregleda repertoara u knjizi *O književnim i kazališnim dodirima hrvatsko-talijanskim*, Dubrovnik 1968, str. 155—308 (v. str. 277). U tom se radu uz iscrpnu analizu repertoara daje i osvrt na prijevode.

³³ Usp. Frano Čale, o.c., Dubrovnik 1968, str. 202—204.

³⁴ Od bogate literature u vezi s tim pitanjem spomenimo samo veće sinteze: Ivo Hergešić, *Shakespeare, Molière, Goethe*, Zagreb 1957, str. 52—61, Slavko Batušić, »Shakespeare i Zagreb«, *Pozorište* (Tuzla), 1964, br. 2—3 (pretiskano u knjizi *Hrvatska pozornica, Zagreb 1978*, str. 53—87), Mladen Engelsfeld, »Hrvatski prijevodi i prevodioci Shakespeareovih drama«, *Rad JAZU* 357 (1971), str. 179—237.

³⁵ Usp. M. Engelsfeld, o.c., str. 228—229.

³⁶ Torbarina se kritički osvrnuo na taj prijevod još u povodu izvedbe (usp. »Shakespeareov i Nazorov Macbeth«, *Obzor*, 74/1933, br. 73); Nazorovim se prijevodom nije poslužio ni Gavella postavljajući »Macbetha« 1957. u Zagrebačkom dramskom kazalištu, već je djelo sam preveo.

³⁷ Npr. O'Neill (premijera 1934, kod nas 1935), R. C. Sheriff (1928, kod nas 1930), E. Wallace (1926, kod nas 1927) itd.

³⁸ Npr. za Josipa Bacha, Slavka Batušića, Milana Begovića, Julija Benešića i dr. znamo da nisu prevodili s engleskoga.

³⁹ To se odnosi osobito na kritike objavljene u *Večeri* 8. XII 1934. i u *Obzoru* 10. XII 1934.

⁴⁰ O tome sam pisala u nekoliko navrata: »O problemu prevodenja s dijalekata«, *Croatica* 3 (1972), str. 97—106; — »O prevodenju Krležinih interpoli-

ranih i kontinuiranih kajkavskih tekstova«, u: *Jezična antidogma Miroslava Križe*, Zminj 1974, str. 153—169 (Zbornici Čakavskog sabora, sv. 6); — »O ulozi dijalekata u hrvatskoj književnosti i o problemu njihova prevođenja«, *Radovi Filozofskog fakulteta*, Zadar 17/1977—78, I. dio: *Referati za VIII međunarodni kongres slavista*, str. 73—86; — »Prilog problemu prevođenja turcizama u Andrićevim djelima«, *Mostovi*, Beograd, 10/1979, sv. 3 (39), str. 177—189 (idem † »Bibliografija prijevoda Andrićeva romana 'Na Drini ćuprija'« u: *Travnik i djelo Ive Andrića zavičajno i univerzalno*, Sarajevo 1980, str. 162—182); — »Uz problem prevođenja nestandardnih jezičnih sredstava u književnim tekstovima (Referat za IX kongres Međunarodnog udruženja za komparativnu književnost, AILC/ICLA, Innsbruck, 20—24. kolovoza 1979)«, *Umjetnost riječi*, 24/1980, br. 3, str. 183—189.

⁴¹ Trebitsch kaže: »Die Figur der Eliza ist durch den ortsüblichen Dialekt zu charakterisieren« (Berlin, Fischer Verlag, 1913, str. 5), ali se njegov prijevod *cockneyja* svodi npr. na »So geben 's acht, wo 's gehen!« za Shawovo »Nah then, Freddy: look wh'y' gowin, deah«, ili »Feine Manieren, Zwei Veil ensträusse sind in den Dreck gefallen« za Shawovo »Theres menners fyer! Tə-oo banches o voylets trod into the mad«, što u našem prijevodu glasi »Fini maniri. Dva pušleka ljubičica pala su mi u drek«, ili dalje »No vi ste lijepa mati, koja dopušta da joj sin sirotoj curi upropasti pušleke i onda strugne, a ništ ne plati. Hoćete li vi to platiti?« za Shawovo »Ow, eez yə-ooa san, is e? Wal, fəwd y' də-ootu bawmwz a mather should, eed now bettern to spawl a pore gel's flahrzn then ran awy athaht pyin. Will yə-oo py me f'them?« (sve pri početku I čina). No dok u spomenutim slučajevima imamo i u njemačkom i u našem prijevodu preslabo naznačenu distinkciju između književnog jezika i *cockneyja* — Nijemac daje blago obojen ali nedijalekatski i nelokaliziran kolokvijalni izraz, a naš prevodilac isto tako, uz neke kolokvijalizme (iako bi u to doba opozicija npr. između teške trešnjevačke kajkavštine i građanskog govora bila uspjelija), u trećem je činu riječ *bloody* (not bloody likely), kojom Eliza šokira otmjeno društvo, prevedena doduše semantički netočno, ali stilski uspjelo izrazom »drek«, upotrebljenim priloški (kao *Dreck* u Trebitscha na istom mjestu).

⁴² Usp. moj rad naveden u bilj. 22, str. 602.

⁴³ Npr. lokalizacije lakrdijâ B. Buchbindera, Taussiga i Glingera, Arnolda i Bacha, dječjih igrokaza Kästnerovih, dramtizacije Dostojevskoga i Haška, preradbe Grimma, A. Nicholls, Jonsona, Vojkova, Calderona itd.

⁴⁴ Rukopis se nalazi u Zavodu za književnost i teatrologiju.

⁴⁵ Na popisu Ivane Batušić nalazimo iz međuratnoga razdoblja 12 prijevoda poljskih neizvedenih drama, 2 češka, 1 slovački, 2 bugarska, 17 ruskih, 6 talijanskih, 3 španjolska, 35 francuskih, 5 anglosaksonskih, 4 skandinavska po 1 mađarski i esperantski i samo 1 njemački (o. c., str., 324—326). Iako autorica ne donosi u svojem popisu svih prijevoda, nego »one koji ponajviše privlače pažnju«, odnos je ipak indikativan.

⁴⁶ Za potrebe kazališnog repertoara preveo je od 1921. do 1952. ukupno 10 drama, a zanimljivo je da je uopće prvi poznati prijevod toga našeg nesumnjivo vrhunskog prevodioca, prijevod Daudetove drame »Sapho« 1921, bio

tako loš i površan, da su ga Benešić i Andrić odbili. Opširnije sam obradila scenske prijevode Kombolove u referatu pod naslovom »O prijevodima Mihovila Kombola«, koji će biti objavljen u *Radovima Znanstvenog skupa »Mihovil Kombol, književni povjesničar, kritičar i prevodilac«* (Zadar, 18—20. studenoga 1981).

⁴⁷ Luko Paljetak, »Kombolova teorija prevođenja«, referat na Znanstvenom skupu o Mihovilu Kombolu (v. bilj. 46).

⁴⁸ »Mihovil Kombol, biografski portret«, *Republika* 11/1955, knj. II, br. 11—12; ovdje citirano prema izdanju Pet stoljeća hrvatske književnosti, knj. 86, Zagreb 1971, str. 146.

⁴⁹ Najiscrpniji osvrt na sam prijevod dao je A. S., »Goethes 'Iphigenie' in kroatischer Übersetzung«, *Deutsche Zeitung* 15. VI 1941.

⁵⁰ Branko Gavella, o. c. (Bilj. 48), str. 145. — Do danas najiscrpniju analizu Kombolova prijevoda dala je Mira Janković u svom izlaganju »O Kombolovu prijevodu 'Ifigenije na Tauridi'«, održanome na Znanstvenom skupu o Mihovilu Kombolu (v. bilj. 46).

⁵¹ God. 1933. izvelo je u Splitu »osječko-novosadsko kazalište« (tada » Narodno kazalište za Primorsku banovinu«) »Peer Gynta« u režiji Branka Gavelle; tu predstavu ocjenjuje Tomislav Tanhofer kao »najveći domet tog skromnog ansambla« (»Gavella — putujući režiser«, *Mogućnosti*, 12/1965, br. 11, str. 1156), a Nikola Batušić govori o premijeri »njegove čuvene režije Ibsenova *Peer Gynta* koja u cjelokupnom redateljskom Gavellinom opusu čini izuzetno značajnu fazu« (*Povijest hrvatskog kazališta*, Zagreb 1978, str. 439). — Spomenimo ovom prilikom da je Splitsko kazalište još za M. Korolije naručilo od Tina Ujevića prepjev »Peer Gynta« i da mu je po primitku prijevoda isplaćen honorar. Taj je tekst međutim izgubljen (ili zagubljen?), a stanovit uvid u Tinov prijevod s njemačkoga možemo dobiti iz koncepta, koji se nekompletan čuva u njegovoj ostavštini.

⁵² Usp. Nevenka Košutić-Brozović, »Evropski okviri hrvatske moderne« (u: *Hrvatska književnost prema evropskim književnostima*, Zagreb 1970, str. 361).

⁵³ Sudbinu Strindberga u Hrvatskoj obrađuje Ivan Slamnig usputno ali iscrpno u radu »Strindbergov 'neonaturalizam' i Krležine *Legende*« (u: *Ekspresionizam i hrvatska književnost*, Posebno izdanje časopisa *Kritika*, sv. 3 (1969).

⁵⁴ Usp. Nevenka Košutić-Brozović, »Časopis hrvatske moderne 'Mladost' i strane književnosti«, *Rad JAZU*, 341 (1965), str. 253—254.

⁵⁵ Za ilustraciju uzmimo početak Peer Gyntova monologa iz II čina:

Dvor više dvora stoji!

I krasnih vrata li, haj!

Stoj! Stanider! Kud koji

Odmagliše već, avaj!

i dalje rime tipa gle-sve, škrip-hip, sja-ja, taj-znaj, jad-sad, i sl., uz obavezne kratke infinitive kao pit-bit, nič-stić itd.

⁵⁶ Usp. *Riječ*, 9. V 1923, *Jutarnji list*, 10. V 1923, *Hrvat*, 12. V 1923.

⁵⁷ Isto vrijedi, najvjerojatnije, i za prevodioce neizvedenih skandinavskih drama, osim spomenutoga Bučara.

⁵⁸ Usp. Slavko Batušić, »Madžarski autori u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu«, *Kronika Zavoda za književnost i teatrologiju JAZU*, br. 8 (1978), str. 14—15.

⁵⁹ Zanimljiva je ažurnost s dramom te istaknute napredne finske spisateljice estonskoga podrijetla — naša premijera 1938. dolazi samo dvije godine nakon praizvedbe u Helsinkiju.

⁶⁰ Usp. Miljenko Majetić, »Antička drama na zagrebačkim pozornicama«, *Rad JAZU*, 326 (1962), str. 522—523, 531—532.

⁶¹ Stanovit je pak nazadak što se pri kraju Moderne madžarska djela prevode s madžarskoga, a sada privremeno opet s njemačkoga.

⁶² Jezične adaptacije prijevodne dramske literature neće se na hrvatskim i srpskim scenama moći izbjeći zbog same prirode kazališnoga posla, ali ostaje činjenica da hrvatske adaptacije srpskih prijevoda i, naravno, srpske adaptacije hrvatskih prijevoda predstavljaju u biti ipak hibridne tekstove. Adaptator ne može sve prilagoditi, niti osjeća potrebe za to. Ali dobivena verzija nije više ono što je prevodilac formulirao »u komadu«, a nije ni ono što bi adaptator bio sam napisao »u komadu« da je on osobno prevodio. Osim toga, adaptator obično nema izravnoga dodira s originalom, i tako mu izmiču suptilnosti teksta koje su prevodiocu prisutne u svijesti. Sve to vrijedi za književne tekstove uopće, ali za scenske posebno, jer su oni namijenjeni živoj riječi, koja otkriva i one neadekvatne tonove koji na papiru mogu ostati i neprimijećeni.

⁶³ U ono doba još i više nego danas kada su tu funkciju, na žalost s mnogo manje uspjeha, preuzeli mas-mediji.

⁶⁴ Branko Gavella, o. c. (Bilj. 10), - str. 184.

PREGLED PREVEDENIH DRAMA NA REPERTOARU HRVATSKOGA NARODNOG KAZALIŠTA U MEĐURATNOM RAZDOBLJU

Pregled je sastavljen na temelju radova navedenih u bilješkama i na temelju *Enciklopedije Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu* (Hrvatsko narodno kazalište 1894—1969), Zagreb 1969, kao i uvidom u kazališne programe u arhivu Zavoda za književnost i teatrologiju JAZU. Konzultirani su i standardni strani izvori.

Usputno su navedene (s posebnom numeracijom) i neizvedene drame s popisa Ivane Batušić (i iz drugih izvora) ukoliko je poznat prevodilac.

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST

1919.

1. Ivan Cankar, »Slugani« (Hlapci), drama u 5 č. Prev. Zofka Kveder-Demetrović. — 10. X.

1925.

2. Ivan Cankar, »Lijepa Vida« (Lepa Vida), pjesma čeznuća u 3 dijela Prev. Hinko Nučić. — Glum. škola 25. VI.

1927.

3. Ivan Cankar, »Sluga Jernej i njegovo pravo« (Hlapec Jernej in njegova pravica), drama u 8 slika. Dramatizirao Vladimir Skrbinišek, prev. Branko Tepavac. — 12. XI.

1932.

4. Jože Gorički (tj. France Bevk), »Za našu grudu«, drama iz poslijeratnog istarskog života u 3 č. Prev. Ivan Grakalić. — 20. XI.

1933.

5. Ivan Cankar, »Kralj na Betajnovi«, drama u 3 č. Prev.? — 1. VII.

1934.

6. Ivan Cankar, »Za dobro naroda« (Za narodov blagor), komedija u 4 č. Prev. Ladislav Žimbek, redigirali Tomislav Tanhofer i Janko Rakuša. — 27. IV.

1935.

7. Pavel Golia, »Čudnovati doživljaji maloga Đurice« (Jurček), igra za djecu u 4 č. Prev. Tomislav Tanhofer i Janko Rakuša. — 26. XII.

1936.

8. Bratko Kreft, »Celjski grofovi« (Celjski grofje), drama u 5 č. Prev. Tomislav Tanhofer. — 1. IV.

BUGARSKA KNJIŽEVNOST

1935.

9. Stefan Lazarov Kostov, »Golemanov«, komad u 3 č. Prev. Siniša Panunović. — 12. IV.

Neizvedeno:

- N 1. Andrej Goljački, »Blato«. Prev. Ivan Esih.

- N 2. J. Kirilov, »Svjeticnici«. Prev. Cvetko Zistler.

RUSKA KNJIŽEVNOST

1920.

10. Leonid Nikolajevič Andrejev (Andreev), »Onaj koga ćuškuju«, predstava u 4 č. Prev. Iso Velikanović. — 8. IV.
1921.
11. Osim Isidorovič Dimov (Dymov, tj. O. I. Perel'man), »Nju«, svakidašnja tragedija u 3 dijela (9 sl.). Prev. Milan Begović. — 14. IX.
1922.
12. Anton Pavlovič Čehov, »Jubilej«, šala u 1 č. Prev. Josip Badalić. — Glum. škola 19. I.
13. Anton Pavlovič Čehov, »Soba br. 6«, drama u 3 č. Prev. R. Ristić. — Glum. škola 19. I.
14. Leonid Nikolajevič Andrejev »Gaudeamus«, komad u 4 č. Prev. Iso Velikanović. — Glum. škola 14. VI.
1923.
15. Anton Pavlovič Čehov, »Galeb«, komad u 4 č. Prev. Milan Mareković. — Glum. škola 7. I.
16. Nikolaj Nikolajevič Jevrejinov (Evreinov), »Ono što je najvažnije«, za nekoga drama, za nekoga komedija u 4 č. Prev. Iso Velikanović. — 29. VI.
17. Ivan Sergejevič Turgenjev (Turgenev), »Doručak kod starješine plemstva«. komad u 1 č. Prev. R. S. — Glum. škola 17. VI.
1924.
18. Leonid Nikolajevič Andrejev, »Misao«, drama u 5 č. Prev. Jovan Maksimović. — 21. XI.
1925.
19. Arkadij Timofejevič A verčenko, »Igra smrću«, vesela igra u 3 č. Prev. Tomislav Tanhofer. — Glum. škola 23. VI.
1926.
20. Leonid Nikolajevič Andrejev, »Dani života«, drama u 3 č. Prev. Ljubomir N. Rajić. — 16. III.
1927.
21. Lav Nikolajevič Tolstoj, »Kreutzerova sonata«, drama u 4 č. Prema romanu L. N. Tolstoja napisali Fernand Nozeière i Alfred Savoir (La sonate à Kreutzer). Prev. ? — Osječka trupa 23. III.
22. Semjon Solomonovič Juškevič, »Sonjkinov glavni zgoditak«, tragikomedija u 3 č. Prev. Josip Škavić. — 13. X.
23. Ivan Iljič Mjasnicki (tj. Baryšev), »Zec«, šala u 3 č. Prev. M. Đ. Glišić. — Glum. škola 24. XI.

1928.

24. Fjodor Mihajlovič Dostojevski (Dostoevskij), »Ujakov san«, staromodna komedija u 3 č. Dramatizirao Karl Gustav Vollmöller, prev. Milan Begović. — 8. XI.

1929.

25. Mihail Petrovič Arcibašev (Arcybašev), »Sanjin«, dramatizacija romana u 5 č. Dramatizirao Milan Begović, prev. ? — 10. IV.

1930.

26. Valentin Petrovič Katajev (Kataev), »Kvadratura kruga«, vodvilj u 4 č. Prev. Iso Velikanović. — 19. IX.

1932.

27. I. M. Vojkov, »Tri muža za jedan dan«, komedija u 3 č. Preradio Klubund (tj. Alfred Henschke), prev. Iso Velikanović. — 20. X.

1933.

28. Osip Isidorovič Dimov, (Dymov tj. O. I. Perel'man), »Pjevač svoje tuge«, komad u 3 č. s prologom i epilogom. Prev. Hinko Gottlieb. — 10. VI.

29. Pantelejmon Romanov, »Slobodna ljubav«, komad u 4 č. Prev. Boško Vračarević. — 17. VI.

1934.

30. Mihail Jefgrafovič Saltikov-Ščedrin (Saltykov-S.), »Gospoda Golovljovi«, drama u 4 č. Dramatizirao Vjekoslav Afrić, po prijevodu Ise Velikanovića. — 22. V.

31. Il'j i Petrov (tj. Il'ja Arnol'dovič Fejnzil'berg i Evgenij Petrovič Kataev), »Dvanaest stolica«, groteskna kronika sadašnjice u 9 slika. Dramatizirao Gerasim A. Levin, prev. Gojko Stojanović. — 26. VI.

32. Fjodor Mihajlovič Dostojevski, »Zločin i kazna«, drama u 16 slika. Dramatizirao Gaston Baty, prev. Vera Škurla-Iljić. — 21. XI.

1935.

33. Vasilj Vasiljevič Škvarkin, »Tuđe dijete«, komedija u 3 č. Prev. Nikolaj Fedrov. — 10. I.

1936.

34. Aleksandar Vasiljevič Suhovo-Kobiljin (S.-Kobylin), »Svadba Krečinskoga«, komedija u 3 č. Prev. Đoka (Gojko?) Stojanović. — 4. III.

35. Fjodor Mihajlovič Dostojevski, »Idiot«, 10 prizora iz romana. Dramatizirao Tito Strozzi, po prijevodu Ise Velikanovića. — 21. IX.

36. Maksim Gorki (tj. Aleksej Maksimovič Peškov), »Na dnu«, slike u 4 č. Prev. August Cesarec (stari prijevod:² »Na dnu života« Emil Demet- rović, 1903). — 3. XII.

1937.

37. Irina Kunjina-Aleksander (Kunina-A.), »Puškin«, biografska dra- ma u 12 slika. Prev. s ruskog rukopisa? — 22. III.

38. G. K. Bulgakov, »Novi dom«, komedija u 5 slika. Prev. N(ikolaj) F(edorov). — 5. XII.

1938.

39. Fjodor Mihajlovič Dostojevski, »Braća Karamazovi«, drama u 14 slika. Dramatizirao Tito Strozzi, po prijevodu Veljka Lukića. — 23. III.

1940.

40. Ivan Aleksandrovič Gončarov, »Bezdan«, drama u 10. slika. Dramati- zirao Jan Bor, prev. s češkog Nina Vavra-Bach. — 15. X.

41. Valentin Petrovič Katajev (Kataev), »Milijun muka«, komedija u 3 č. Prev. A. B. C. (Gojko Stojanović?). — 16. XI.

Neizvedeno:

N 3. Leonid Nikolajevič Andrejev (Andreev), »Prekrasne Sabinjanke« Prev. Iso Velikanović.

N 4. Aleksej Konstantinovič Tolstoj, »Car Fjodor Ivanovič« Prev. Gojko Stojanović.

N 5. Nikolaj Nikolajevič Jevrejinov (Evreinov), »Radosna smrt«. Prev. Ivo Šrepeš.

N 6. Osip Isidorovič Dimov (Dymov, tj. O. I. Perel'man), »Ženina jesen«. Prev. A(dela)Milčinović.

N 7. Aleksandar Aleksandrovič Blok, »Balagančik«. Prev. Josip Kulundžić (1925).

N 8. Aleksandar Aleksandrovič Blok, »Ruža i krst«. Prev. Iso Velikanović.

N 9. Semjon Solomonovič Juškevič, »Leon Drey«. Prev. Joza Ivakić.

N 10. Anton Pavlovič Čehov, »Ivanov«. Prev. Gojko Stojanović.

N 11. Jevgenij Ivanovič Zamjatin, »Buha«. Na temu pripovijesti »Levša« Nikolaja Semjonoviča Ljeskova (Leskov). Prev. Iso Velikanović.

N 12. Ilja Grigorjevič Erenburg, »Zlatno srce«. Prev. Iso Velikanović.

N 13. Valentin Petrovič Katajev, »Rastratnici«. Prev. Iso Velikanović (1931).

N 14. Aleksandar Sergejevič Gribojedov (Griboedov), »Teško pametno- mu«. Prev. Gojko Stojanović (stari prijevod: Tomo Maretić, 1896; novi prijevod: Vladimir Gerić, 1966).

- N 15. Aleksandar Vasiljevič Suhovo-Kobiljin (Kobylin), »Smrt Tarjelkina«. Prev. Gojko Stojanović.
- N 16. Aleksandar Vasiljevič Suhovo-Kobiljin, »Proces«. Prev. Gojko Stojanović.

Ruske dramatizacije:³

Iz engleske literature: 181

UKRAJINSKA KNJIŽEVNOST

Neizvedeno:

- N 17. Aleksandar Evdokimovič Kornejčuk, »Platon Krečet«. Prev. Gojko Stojanović.

POLJSKA KNJIŽEVNOST

1921.

42. Gabriela Zapolska, »Panna Maliczewska«, komad u 3 č. Prev. Jovan Bijelić. — 8. XII.
43. Stanisław Wyspiański, »Kletva« (Klątwa), tragedija u 1 č. i 3 slike. Prev. Julije Benešić. — 27. V.

1922.

44. Tadeusz Rittner, »Don Juan«, drama u 3 č. Prev. Joza Ivakić. — 1. II.
45. Stanisław Przybyszewski, »Snijeg« (Śnieg), drama u 4 č. Prev. Julije Benešić. — 1. IV.

1923.

46. Bogdan Katerwa tj. Szczepan Jeleński/Zeleński, »Prolaznik« (Przechodzień), komad u 3 č. Prev. Julije Benešić. — 10. II.

1925.

47. Gabriela Zapolska, »Njih četvero« (Ich czworo), tragedija glupih ljudi u 3 č. Prev. ? — Glum. škola 28. I.
48. Bruno Winawer, »Knjiga o Jobu« (Księga Hioba), dosadna komedija u 3 č. Prev. Julije Benešić. — 14. III.

1926.

49. Bruno Winawer, »R. H. inžinir« (R. H. inżynier), komedija u 3 č. Prev. Julije Benešić. — 10. VI.

1927.

50. Stefan Kiedrzyński, »Igra ljubavi« (Zabawa w miłość), komedija u 3 č. Prev. Julije Benešić. — 2. V.

1930.

51. Zofia Nałkowska, »Kuća žena« (Dom kobiet), komad u 3 č. Prev. Julije Benešić. — 1. X.

1932.

52. Zofia Nałkowska, »Dan njegova povratka« (Dzień jego powrotu), drama u 3 č. Prev. Julije Benešić. — 15. I.

1933.

53. Marja Morozowicz-Szczepkowska, »Monikin slučaj« (Sprawa Moniki), komad u 3 č. Prev. Julije Benešić. — 15. I.

1935.

54. Irena Niemirowska, »David Golder«, drama u 6 slika. Prema romanu napisali Fernand Nozière i Anton Hamik (Hamih?). Prev. Tomislav Tanhofer. — 22. VI.

1938.

55. Karol Hubert Rostworowski, »Iznenadjenje« (Niespodzianka), istiniti događaj u 4 č. Prev. Julije Benešić. — 8. IV.

56. Marjan Hemar, »Glumica«, komedija u 3 č. Prev. Ka(Iman) Mesarić. — 30. V.

1939.

57. Roman Niewiarowicz, »I love you«, komedija u 3 č. Prev. Tomislav Tanhofer. — 23. X.

Neizvedeno:

- N 18. Waclaw Grubiński, »Aladinova svjetiljka« (Lampa Aladyna), komedija. Prev. Julije Benešić.

- N 19. Zygmunt Krasiński, »Nebožanska komedija« (Nieboska komedia). Prev. Julije Benešić.

- N 20. Adam Mickiewicz, »Na Dušni dan« (Dziady). Obradio Stanisław Wyspiański, prev. Julije Benešić.

- N 21. Włodzimierz Perczyński, »Otkazujem službu«. Prev. Julije Benešić.

- N 22. Juliusz Słowacki, »Balladyna«. Prev. Julije Benešić.

- N 23. Bruno Winawer, »Analiza prof. Pytla« (Roztwor prof. Pytla), humoreska u 3 č. Prev. Julije Benešić.

- N 24. Stanisław Wyspiański, »Oslobođenje« (Wyzwolenie). Prev. Julije Benešić.
- N 25. Stanisław Wyspiański, »Protesilas i Laodamija« (Protestilas i Laodamia). Prev. Julije Benešić.
- N 26. Gabriela Zapolska, »Muškarac« (Mężczyzna). Prev. Julije Benešić.
- N 27. Stefan Żeromski, »Utekla mi prepelica« (Uciekla mi przeiőreczka). Benešić.
- N 27. Stefan Żeromski, »Utekla mi prepelica« (Ucieł mi przepiőreczka). Prev. Julije Benešić.
- N 29. Stefan Żeromski, »Beskućnici« (Ludzie bezdomni). Prev. Julije Benešić.
- N 30. Jerzy Żuławski, »Eros i Psyche« (Eros i Psyche). Prev. Julije Benešić.
- N 31. Jerzy Szaniawski, »Mornar« (Żeglarz). Prev. Julije Benešić.
- N 32. Adam Asnyk, »Braća«. Prev. Josip Matica.

ČEŠKA KNJIŽEVNOST

1924.

58. František Langer, »Deva kroz ušicu igle« (Velbloud uchem jehly), vesela igra u 3 č. Prev. Stjepan Musulin. — 2. XII.

1925.

59. František Xaver Svoboda, »Parni kotao« (Poslední muž /Parostroj/), vesela igra u 3 č. Lokalizirao Arnošt Grund, prev. Nina Vavra-Bach. — 22. XII.

1926.

60. Karel Svoboda, »Za čajnim stolicem (Při čaji), vesela igra u 3 č. Prev. s njemačkog (Am Teetisch) Nina Vavra-Bach. — 15. V.

1927.

61. František Langer, »Periferija« (Periferie), drama u 15 slika. Prev. Nina Vavra-Bach. — 10. IX.

1928.

62. Jaroslav Hašek, »Dobri vojnik Švejk« (Dobry voják Švejk), njegove pustolovine u 14 slika. Dramatizirali Hans Reimann i Max Brod, prev. Milan Begović. — 1. IX.

1931.

63. František Langer, »Obrácenje Ferdiša Pištore« (Obrácení Ferdyše Pištory), komedija u 3 č. Prev. Josip Kulundžić. — 12. IX.

1932.

64. Vilém Werner, »Pravo na grijeh« (Právo na hřích), vesela igra u 3 č. Prev. Nina Vavra-Bach. — 21. IX.

1935.

65. Edmond Konrád, »Kvočka« (Kvočna), pet slika iz porodičnog života. Prev. Josip Kulundžić. — 20. II.

1936.

66. František Langer, »Konjanička izvidnica« (Jízdní hlídka), igra u 3 č. Prev. Nina Vavra-Bach. — 16. III.

1937.

67. Karel Čapek, »Bijela bolest« (Bílá nemoc), komad u 14 slika. Prev. Branko Gavella. — 19. IV.

68. Vilém Werner, »Ljudi na santi« (Lidé na kře), komedija u 3. č. Prev. Branko Gavella. — 7. XI.

1938.

69. Karel Čapek, »Majka« (Matka), igra u 3 č. Prev. Nina Vavra-Bach. — 30. VI.

70. František Langer, »Broj 72« (Dvaasedmdesátka), igra u 2 dijela. Prev. Nina Vavra-Bach. — 30. VI.

71. Emil Synek, »Velika stvar« (Velký případ), drama u 3 č. Prev. Nina Vavra-Bach. — 25. IX.

1939.

72. Emil Vachek, »Na peći«, komedija u 3 č. Prev. Branko Gavella. — 25. II.

73. Emil Synek, »Noćna služba« (Noční služba), drama u 3 č. Prev. Nina Vavra-Bach. — 24. IX.

1940.

74. Ludvík Frankovský, »Fidijina Venera« (Láska Feidiiova /Zmýlená neplatí/), komedija u 3 č. Prev. Geno R. Senečić. — 14. IX.

Neizvedeno:

N 33. Jiří Mahen, »Janošik«. Prev. Branko Gavella.

N 34. Vilém Werner, »Život je samo čudo«. Prev. Geno R. Senečić.

Ceške dramatizacije:

Iz ruske literature: 40

Iz engleske literature: 231

1919.

SLOVAČKA KNJIŽEVNOST

Neizvedeno:

- N 35. Ferko Urbánek, »Đavo u bračnom raju«. Prev. sa slovačkog Julije Stanisavljević.

FRANCUSKA KNJIŽEVNOST

75. Honoré de Balzac, »Mercadet« 1919. (Mercadet ou les faiseurs), komedija u 3 č. Prev. Nikola Andrić i Branko Gavella. — 18. I.
76. Henry Bernstein, »Tajna« (Le secret), drama u 3 č. Prev. Branko Gavella. — 6. II.
77. Henry Bernstein, »Vihor« (La rafale /Baccarat/), drama u 3 č. Prev. Nina Vavra-Bach. — 1. V.
78. Eugène Brieux, »Stradaoci« (Les avariés), drama u 3 č. Prev. Iso Velikanović. — 5. VI.
- 1920.
79. Henri Bataille, »Dijete ljubavi« (L'enfant de l'amour), igra u 4 č. Prev. Stanka Kopač. — 31. III.
- 1921.
80. Tristan Bernard, André Godfrenaux, »Šeptilja« (Triple patte), komedija u 5 č. Prev. Jakša Sedmak. — 8. X.
81. Paul Reynal (Raynal), »Gospodar svoga srca« (Le maître de son cœur), drama u 3 č. Prev. Mihovil Kombol. — 15. XII.
- 1922.
82. Lois Verneuil (tj. Louis Collin-Barbié de Bocage), »Bezobraznik« (Pour avoir Adrienne), komedija u 3 č. Prev. Iso Velikanović. — 17. II.
83. Paul Claudel, »Blagovijest« (L'annonce faite à Marie), misterij u 4 č. s prologom. Prev. Ivo Vojnović. — 14. III.
- 1923.
84. Eugène Labiche, Marc Michel, »Firentinski šešir« (Un chapeau de paille d'Italie), komedija u 5 č. Prev. Branko Gavella. — 14. III.
85. Edmond Rostand, »Dva Pierota ili Bijela večera« (Les deux Pierrots), 1 čin u stihovima. Prev. Jakša Sedmak. — 17. VI.

86. Henry-René Lenormand, »Promašeni životi« (Les ratés), drama u 14 slika. Prev. Branko Gavella. — 26. IX.

1924.

87. Louis Verneuil (tj. Louis Collin-Barbié de Bocage), »Bračni ugovor« (Le traité d'Auteuil), vesela igra u 4 č. Prev. Jozo Ivakić. — 6. I.

88. Pierre Louis, Pierre Frondaie, »Žena i njena igračka« (La femme et le pantin), komad u 5 č. Prev. Stanka Kopač. — 2. II.

89. Fernand Crommelynck, »Veličajni rogonja« (Le cocu magnifique), farsa u 3 č. Prev. Artur Schneider. — 13. II.

90. André Valentine Jager-Schmidt, »Charly«, komedija u 3 č. Prev. Julije Benešić. — 11. IV.

91. Robert Fleurs, Francis de Croisset, »Vinograd gospodnji« (Les vignes du Seigneur), komedija u 3 č. Prev. Iso Velikanović. — 17. V.

92. Jean-Baptiste Molière (tj. J. — B. Poquelin), »Amfitrion« (Amphitryon), komedija u 3 č. Prev. Iso Velikanović. — 11. VI.

93. Francis de Croisset, »Prava Parižanka« (Le je ne sais quoi), komedija u 3 č. Prev. Rudolf Maixner. — 20. X.

94. Paul Armont, Marcel Gerbidon, »Škola za kokote« (L'école de cocottes), komedija u 3 č. Prev. Rudolf Maixner. — 14. XII.

1925.

95. Henry-René Lenormand, »Čovjek koji se hrani snovima« (Le mangeur de rêves /L'homme et ses fantômes/), moderna tragedija u 9 slika s prologom. Prev. Antun Branko Šimić. — 10. X.

96. Jules Romains (tj. Louis Farigoule), »Blistava« (La scintillante), komedija u 1 č. Prev. Ivo Šrepol. — Glum. škola. 14. X.

1926.

97. Henri Ghéon, »Siromah pod stepenicama« (Le pauvre sous l'escalier), tri epizode prema životu sv. Aleksija. Prev. Artur Schneider. — 30. I.

98. Jules Romains (tj. Louis Farigoule), »Knock ili trijumf medicine« (Knock ou Le triomphe de la médecine), komedija u 3 č. Prev. Ivo Šrepol. — 11. IV.

99. Paul Géraldy, »Ljubav« (Aimer), komad u 3 č. Prev. Josip Kulundžić. — 3. XI.

100. Jacques Natanson, »Zaljubljeni čudaci« (Les amants saugrenus), komedija u 3 č. Prev. Josip Kulundžić. — 16. XI.

1927.

101. Louis Verneuil, (L. Collin-Barbié de Bocage), »Kuzina iz Varšave« (La cousine de Varsovie), komedija u 3 č. Prev. Vladeta Dragutinović. — 28. V.
102. Romain Rolland, »U revoluciji /Igra ljubavi i smrti/« (Les jeux de l'amour et de la mort), drama u 12 prizora. Prev. Slavko Batušić. — 8. X.

1928.

103. Simon Gantillon, »Maja« (Maya), predstava s prologom i epilogom u 9 slika. Prev. Ivo Šrepel. — 21. II.
104. René Benjamin, »Brljjava svraka« (La pie borgne), komedija u 1 č. Prev. Ivo Šrepel. — 24. II.
105. André Lorde, Henri Bauche, »Dvorac spore smrti« (Le château de la mort lente), drama u 3 č. Prev. Slavko Batušić. — 24. II.
106. Paul Géraldy, Robert Spitzer, »Samo da hoću« (Si je voulais), komedija u 3 č. Prev. Ivo Šrepel. — 1. III.
107. Georges de Porto-Riche, »Zaljubljena« (L'amoureuse), komad u 3 č. Prev. Vladeta Dragutinović. — 21. IV.
108. Georges Berr, Louis Verneuil, »Advokat Bolbec i njegov suprug« (Maitre Bolbec et son mari), komedija u 3 č. Prev. Valdemar Lunaček. — 1. VII.
109. Paul Nivoix, »Gola Eva« (Ève toute nue), komedija u 3 č. Prev. Slavko Batušić. — 7. IX.
110. Jules Romains (Tj. Louis Farigoule), »Diktator« (Le dictateur), komad u 4 č. (5 sl.). Prev. Tito Strozzi. — 1. X.
111. Paul Armont, Marcel Gerbidon, »Kradljivka« (Le souris d'hôtel), komedija u 4 č. Prev. Milan Begović. — 20. XII.

1929.

112. Marcel Pagnol, »Topaze« (Monsieur Topaze), komad u 4 č. Prev. Iso Velikanović. 19. X.
113. Paul Armont, Marcel Gerbidon, »Ljubavna pustolovina« (L'amoureuse aventure), komedija u 3 č. (6 sl.). Prev. Ivo Šrepel. — 3. XII.

1930.

114. Victor Hugo, »Lucrezia Borgia«, gluma u 3 č. Prev. Slavko Batušić (stari prijevod Franjo Ciraki, 1871). — 27. V.
115. Clément Vautel, »Naš župnik kod bogatih« (Mon curé chez les riches), komedija u 5 činova, prema Vautelovu romanu napisali André Lorde i Pierre Chainé, prev. Milan Predić. — 7. IX.

116. Édouard Bourdet, »Slabi spol« (Le sexe faible), komedija u 3 č. Prev. Vladeta Dragutinović. — 17. XII.
- 1931.
117. André Paul Antoine, »Neprijateljica« (L'ennemie), komedija u 3 č. (8 sl.). Prev. Mihovil Kombol. — 20. I.
118. Claude Anet, »Mayerling«, komad u 3 č. (5 sl.). Prev. Mihovil Kombol. — 20. II.
119. Henry-René Lenormand, »Mješavina« (Mixture), drama u 3 č. (12 sl.). Prev. Ivo Šrepel. — 6. VI.
120. Félix Gandéra, »Ništa bez muške glave« (Il manquait un homme), komedija u 3 č. Prev. Branko Gavella. — 27. VI.
121. Étienne Rey, »Micheline«, komedija u 3 č. Prev. Slavko Ježić. — 12. X.
122. Marcel Pagnol, »Marius«, komad u 4 č. Prev. Branko Gavella. — 22. X.
123. Alexandre Bisson, »Jerihonska ruža« (La rose de Jericho), aktovka. Prev. Ivan Mirjev. — 25. X.
124. Clément Vautel, »Naš župnik kod sirotinje« (Mon curé chez les pauvres), komedija u 5 činova. Prema Vautelovu romanu napisali André Lorde i Pierre Chaine, prev. Branko Gavella. — 5. XI.
- 1932.
125. Pierre Augustin Beaumarchais, »Ludi dan ili Figarov pir« (Le mariage de Figaro ou la folle journée), vesela igra u 5 č. Prev. Slavko Batušić (stari prijevod: Milutin Cihlar Nehajev, 1899). — 29. I.
126. Paul Reynal, »Grob neznanog junaka« (Le tombeau sous l'Arc de triomphe), tragedija u 3 č. Prev. Rade Pregarc. — 8. X.
127. Émile Zola, »Grijeh« (La faute de l'abbé Mouret), drama u 9 slika. Priredio Anđelko Štimac, prev. ? — 18. XI.
128. Georges M. Delance, »Tempo« (Bluff), komedija u 3 č. Prev. Tito Strozzi. — 19. XI.
129. Maurice Maeterlinck, »Sestra Béatrice« (Soeur Béatrice), mirakl u 3 č. Prev. Tomislav Prpić. — 13. XII.
- 1933.
130. Émile Zola, »Teresa Raquinova« (Thérèse Raquin), drama u 4 č. Prev. Mihovil Kombol. — 5. I.
131. Alfred Savoir, »Mala Katarina« (La petite Catherine), komedija u 7 slika. Prev. Mihovil Kombol. — 17. I.
132. Paul Géraldy, Robert Spitzer, »Osvajač žena« (L'homme de joie), komedija u 4 čina. Prev. Ivo Šrepel. — 8. IV.

10277#

S. G. M. + B. M.

"MERVEJBRADSKA KRAJEVICA"

LOJNO

133. Jacques De val, »Mademoiselle /Gospodica guvernanta/« (Mademoiselle), komedija u 3 č. Prev. Vladeta Dragutinović. — 8. V.
134. Edmond Rostand, »Cyrano de Bergerac«, romantična komedija u 5 č. Prev. Milan Dimović (stari prijevod: Štefa Iskra, 1898). — 18. V.
135. Henry-René Lenormand, »Azija« (L'Asie), drama u 3 č. (10 sl.). Prev. Mihovil Kombol. — 4. IX.

1934.

136. Jacques De val, »Tovarišč« (Tovarich), komedija u 4 č. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 5. II.
137. Jean de Létraz (Létréz?), »Sreća u kući«, komedija u 3 č. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 12. IX.

1935.

138. Édouard Bourdet, »Teška vremena« (Les temps difficiles), komad u 4 č. Prev. Radivoje Karadžić. — 13. II.
139. Henri Bernstein, »Nada« (L'espoir), komad u 5 č. Prev. Slavko Batušić. — 1. XII.

1936.

140. Jean-Baptiste Molière, »Učene žene« (Les femmes savantes), komedija u stihovima, 5 č. Prev. Dragoslav Ilić (stari prijevod: Nikola Andrić, 1896). — 22. II.
141. Eugène Scribe, »Čaša vode /Čaša vode ili mali uzroci i velike posljedice/« (Le verre d'eau ou les effets et les causes), vesela igra u 5 č. Prev. Tomislav Tanhofer (stari prijevod: Vladislav Vežić, 1850). — 16. IV.
142. Paul Reynal, »Marna« (La Francerie), 3 čina god. 1914. Prev. Vladimir Habunek. — 27. V.

1937.

143. André Birabeau, »Moj sin ministar« (Fiston), komedija u 4 č. Prev. Vladeta Dragutinović. — 6. III.
144. Jean-Baptiste Molière, »Tartuffe« (Tartuffe ou L'imposteur), komedija u 5 č. Prev. Slavko Ježić (stari prijevod: Tomo Maretić, 1878; Đorđević, 1914). — 19. XI.

1938.

145. Jean Anouilh, »Putnik bez prtljage (Le voyageur sans bagage), komad u 5 slika. Prev. Božena Begović. — 5. I.
146. Édouard Bourdet, »Fric-frac«, komad u 5 č. Prev. Jakov Atijas. — 5. III.

147. André Jossset, »Elizabeta, žena bez muškarca« (Elisabeth, femme sans homme), komad u 2 dijela (5 sl.). Prev. Vladimir Habunek. — 3. X.
148. Louis Verneuil (tj. L. Collin-Barbié de Bocage), Georges Berr, »Put u Veneciju« (Le train pour Venise), komedija u 3 č. Prev. Slavko Batušić. — 21. X.
149. Charles de Peyret-Chappuis, »Pomama« (Frénésie), komad u 3 č. Prev. Božena Begović. — 29. XII.

1940.

150. Alfred Gehri, »Na šestom katu« (Sixième étage), komad u 9 slika. Prev. Božena Begović. — 20. I.
151. Claude-André Puget, »Sretni dani« (Les jours heureux), komedija u 3 č. Prev. Slavko Batušić. — 6. III.
152. Jean Racine, »Britanik« (Britannicus), tragedija u 5 č. Prev. Tomislav Prpić. — 18. III.

Neizvedeno:

- N 36. Sacha Guitry, »San u dvoje«, komedija u 2 č. Prev. Ksenija Tresčec (oko 1920).
- N 37. Jean-Baptiste Molière, »Škola za žene« (École des femmes), komedija u 5 č. Prev. Iso Velikanović (oko 1920).
- N 38. Henri Lavedan, »Marquis de Priola« (Le Marquis de Priola), komad u 3 č. Prev. Artur Schneider (1920).
- N 39. Tristan Bernard, »Vjetrogonja« (Le prince charmant), komedija u 3 č. Prev. Vladimir Tresčec (oko 1920).
- N 40. Valentine et André Jager-Schmidt, »Kukuli«, komedija u 3 č. Prev. Ivo Šrepel (1920).
- N 41. Jean Sarment, »Ribar sjena« (Le pêcheur d'ombres), drama u 4 č. Prev. Božidar Zajčić (1921).
- N 42. Alfred de Musset, »Lorenzaccio«, drama u 5 č. Prev. Ivo Vojnović (1922).
- N 43. Georges de Porto-Riche, »Prošlost« (Le passé), komedija u 4 č. Prev. Milan Begović (oko 1925).
- N 44. Michel Durand, »Privremena sloboda« (Liberté provisoire), komedija u 4 č. Prev. Vladeta Dragutinović (1925).
- N 45. Régis Gignoux, »Živio Boulbasse«, komedija u 1 č. Prev. Jakša Sedmak (oko 1925).

- N 46. Charles Méré, »Plamen« (La flamme), drama u 4 č. Prev. Milan Begović (oko 1927).
- N 47. Pierre Wolff, »Slomljena krila« (Les ailes brisées), drama u 3 č. Prev. Milan Begović (oko 1928).
- N 48. Jacques Bosquet, Paul Armont, »Mama Nicole« (Maman Nicole), komedija u 3 č. Prev. Josip Kulundžić (oko 1928).
- N 49. Marcel Achard, »Malborough ide na vojnu« (Malborough s'en va-t-en guerre), komedija u 3 č. Prev. Josip Kulundžić (1928).
- N 50. Jules Lemaître, »Djevičanski brak« (Mariage blanc.). Prev. Dušan L. Đokić (oko 1929).
- N 51. Amiel Deny, »Žena u punoj snazi« (La femme en fleurs). Prev. Vladeta Dragutinović (oko 1929).
- N 52. François de Curel, »Novo božanstvo« (La nouvelle idole). Prev. Mato Grković (oko 1930).
- N 53. Maurice Hennequin, Pierre Veber, »Ginettes bar«, komedija u 3 č. Prev. Ivo Šrepel (oko 1930).
- N 54. Roger Ferdinand, »Chotard i Cie« (Chotard et Cie). Prev. Ksenija Tresčec (oko 1930).
- N 55. Édouard Bourdet, »Upravo izašlo« (Vient de paraître), komedija u 4 č. Prev. Ivo Šrepel (oko 1930).
- N 56. André Birabeau, »Sunčev ručak« (Un déjeuner de soleil), komedija u 5 č. Prev. Ivo Šrepel (oko 1930).
- N 57. Jean Richard Bloch, »Toulon«. Prev. Božena Begović (1930).
- N 58. Claude-André Puget, »Bilo je suđeno« (Nicole). Prev. Vojmil Rabadan (1930).
- N 59. Sacha Guitry, »Ljubomor« (Jalousie), komedije u 3 č. Prev. Slavko Batušić (oko 1931).
- N 60. Marcel Achard, »I ja bih u cirkus« (Voulez-vous jouer avec moi?), komedija u 3 č. Prev. Ivo Šrepel (oko 1931).
- N 61. Jean Sarmant, »Ljubljeni Leopold« (Léopold le bien-aimé), komedija u 3 č. Prev. Slavko Batušić (1931).
- N 62. Louis Verneuil (tj. L. Collin-Barbié de Bocage), »Ljubavnik srca« (L'amant de coeur), komedija u 3 č. Prev. Mato Grković (oko 1931).
- N 63. André Birabeau, Georges Dolley, »Rivijera« (Côte d'Azur), komedija u 3 č. Prev. Branko Gavella (1931).
- N 64. Henry-René Lenormand, »Samum« (Le simoun), drama u 13 slika. Prev. Ivo Šrepel (oko 1932).

- N 65. Paul G éraldy, »Robert i Marijana« (Robert et Marianne), komad u 3 č. Prev. Vladeta Dragutinović (oko 1935).
- N 66. François Mauriac, »Asmodé«, komad u 5 č. Prev. Božena Begović (oko 1935).
- N 67. Paul Claudel, »Talac« (L'otage), drama u 3 č. Prev. Slavko Batusić (1939).

Francuske dramatizacije:

Iz ruske literature: 21, 32.

Iz poljske literature: 54.

TALIJANSKA KNJIŽEVNOST

1924.

153. Niccolò Machiavelli, »Mandragola« (La mandragola), komedija u 5 č. Prev. Boleslav Bole (novi prijevod: Ivo Frangeš, 1950). — 8. III.
154. Luigi Pirandello, »Šest lica traže autora« (Sei personaggi in cerca d'autore), drama u 3 č. Prev. Milan Begović. — 1. X.

1925.

155. Dario Nicodemi, »Scampolo«, komedija u 3 č. Prev. Todor Manojlović. — 17. II.
156. Dario Nicodemi, »Jutro, dan i noć« (L'alba, il giorno e la notte), komedija u 3 č. Prev. Todor Manojlović. — 21. V.

1926.

157. Arnaldo Fraccaroli, »Mala Biraghi« (Biraghin), komedija u 3 č. Prev. Todor Manojlović. — 27. XI.

1927.

158. Fausto Maria Martini, »Cvijet pred očima« (Il fiore sotto gli occhi), komedija u 3 č. Prev. Milan Begović. — 19. XI.

1928.

159. Umberto Notari, »Tri lopova« (I tre ladri), komedija u 3 č. Prev. Nikola Polić. — Radnička akademija, 21. XI.

160. Luigi Chiarelli, »Maska i lice« (La maschera e il volto), groteska u 3 č. Prev. Milan Begović. — 7. XII.

1930.

161. Ugo Falena, »Posljednji lord« (L'ultimo lord), komedija u 3. č. Prev. Milan Begović. — 19. III.

1932.

162. Luigi Pirandello, »Čovjek, životinja i krepost« (L'uomo, la bestia e la virtù), apolog, u 3 č. Prev. Dubravko Dujšin. — 20. XII.

1937.

163. Carlo Goldoni, »Sluga dvaju gospodara« (Arlecchino, servitore di due padroni), komedija u 2 č. Prev. (i djelomično lokalizirao u splitski govor) Dubravko Dujšin (stari prijevod: Adam Mandrović, 1897). — 22. IV.

164. Aldo De Benedetti, »Crvene ruže« (Due dozzine di rose Scarlatte), komedija u 3 č. Prev. Jakov Atijas. — 8. X.

1938.

165. Luigi Pirandello, »Što je istina« (Così è se vi pare), parabola u 3 č. Prev. Dubravko Dujšin. — 27. IV.

166. Sergio Pugliese, »Junak« (Trampoli), komedija u 3 č. s predigrom. Prev. Dubravko Dujšin. — 11. XI.

1939.

167. Aldo De Benedetti, »Trideset sekunda ljubavi« (Trenta secondi d'amore), komedija u 3 č. Prev. Jakov Atijas. — 10. V.

168. Luigi Pirandello, »Henrik IV« (Enrico IV), tragedija u 3 č. Prev. Jakša Sedmak. — 30. IX.

169. Cesare Meano, »Rođenje Salome« (La nascita di Salomé), komedija u 3 č. Prev. Dubravko Dujšin. — 23. XI.

1940.

170. Carlo Goldoni, »Lažac« (Il bugiardo), komedija u 3 č. (5 sl.). Pre-radio Anton Hamik, prev. Ka(lman) Mesarić. — 28. III.

171. Marco Paraga, »Zatvorena vrata« (La porta chiusa), drama u 3 č. Prev. Dubravko Dujšin. — 15. IV.

1941.

172. Luigi Pirandello, »Večeras improviziramo« (Questa sera si recita a soggetto), drama u 3 č. Prev. Drago Rubin i Drago Ivanišević. — 21. II.

173. Guglielmo Giannini, »Pomahnitali rob« (Lo schiavo impazzito), komedija u 3 č. Prev. Vladimir Schwalba. — 5. VI.

Neizvedeno:

N 68. Enrico Gallina, »Moja kći«. Prev. Rade Pregarac (oko 1930).

N 69. Carlo Goldoni, »Strast za ljetovanjem« (Le smanie per la villeggiatura). Prev. Ivan Mirjev.

N 70. Roberto Bracco, »Snježna noć« (Una notte di neve). Prev. Marko M. Nani.

N 71. Giuseppe Giacosa, »Najjači« (Il più forte). Prev. Krunoslav Đuranec.

- N 72. Luigi Bonelli, »Rođeni car« (L'imperatore). Prev. Arsen Wenzelides.
N 73. Rino Alessi, »Želja za bogom«. Prev. Umberto Urbani.

SPANJOLSKA KNJIŽEVNOST

1923.

174. Jacinto Benavente y Martinez, »Posljednji menuet«, dramska skica u 1 č. Prev. Joza Ivakić. — Glum. škola, 17. VI.

1925.

175. Pedro Calderon de la Barca, »Gospođa davolica« (La dama duende), komedija u 3 č. Prev. Iso Velikanović. — 25. III.

1935.

176. Pedro Calderon de la Barca, »Postojani princ« (El príncipe constante), misterij u 3 č. Preradili Georg Fuchs i Josef Gregor (Standhafter Prinz), prev. Milan Begović. — 17. IV.

Neizvedeno:

- N 74. Jacinto Benavente y Martinez, »Emilio Mosterio«. Prev. Milan Marković.
N 75. José M. Echegaray y Eizaguirre, »Veliki Galeotto« (El gran Galeoto). Prev. Jakša Sedmak (stari prijevod: Petar Brani. »Galeotto« 1888).
N 76. Lope Felix de Vega Carpio, »Vrtež od čudesa«. Prev. Vlasta Dryak.

RUMUNJSKA KNJIŽEVNOST

1933.

177. Antoine Bibesco, »Koja je bila?« (La quelle?), komedija u 3 č. Prev. Tito Strozzi. — 24. V.
178. Ion San-Giorgiu, »Junak dana«, komedija u 3 č. Prev. Tito Strozzi. 30. X.

1940.

179. Victor Eftimiu, »Čovjek koji je vidio smrt« (Omul care a văzut moartea), komedija u 3 č. Prev. Milan Stojanović. — 28. X.

ENGLJSKA I AMERIČKA KNJIŽEVNOST

1919.

180. William Shakespeare, »Otelo, mletački crnac« (Othello the Moor of Venice), tragedija u 5 č. Prev. Milan Bogdanović (stari prijevodi: Petar Brani, 1975; Ivan Trnski, 1885; Josip Karlović, 1910). — 17. VI.

1920.

181. Edward Sheldon, »Roman« (Romance), igra u 3 č. s prologom i epilogom. Prev. Ivan Lulić Petronius. — 27. II.
182. William Shakespeare, »Ukročena goropod(nica)« (The Taming of the Shrew), vesela igra u 4 č. s predigrom i epilogom. Prev. Milan Bogdanović (tj. M. Šrabec; stariji prijevodi: Spiro Dimitrović Kotoranin, lokalizacija F. Holbein, »Ljubav sve može, ili utvrđena tvrdokornica«, 1963; Stjepko Španić, 1895). — 12. VI.

1921.

183. George Bernard Shaw, »Liječnik u dilemi« (The Doctors Dilemma), komedija u 5 č. Prev. Joza Ivakić. — 31. I.
184. Charles Dickens, »Cvrčak na ognjištu« (The Cricket on the Heart), dramatisacija Dickensove božićne priče u 4 slike. Prema istoimenom romanu napisao B. M. Šuškevič, prev. Iso Velikanović. — Glum. škola, 18. XII.

1922.

185. George Bernard Shaw, »Cezar i Kleopatra« (Caesar and Cleopatra), komedija u 5. č. (9 sl.). Prev. Iso Velikanović. — 25. VI.

1923.

186. William Shakespeare, »Kralj Rikard III« (King Richard III), historijska drama u 5. č. Prev. Milan Bogdanović (tj. M. Šrabec; stariji prijevod prema preradbi F. Dingelstedta: August Harambašić i Nikola Andrić, »Rikard III«, 1896). — 1. XI.

1924.

187. George Bernard Shaw, »Đavolov učenik« (The Devil's Disciple) melodrama u 3 č. (5 sl.). Prev. Stanislav Vinaver (novi prijevod: Vlado Habunek, 1949). — 11. X.
188. William Somerset Maugham, »Krug« (The Circle), komedija u 3 č. Prev. Nina Vavra-Bach. — 19. X.
189. William Shakespeare, »Na Tri kralja ili kako hoćete« (Twelfth Night or What You Will), komedija u 5 č. Prev. Milan Bogdanović (tj. M. Šrabec; stariji prijevod: Nikola Andrić, August Harambašić, Stjepan Miletić i Milan Senoa, »Noć Svetih triju kraljeva ili kako god želite«, 1897). — 12. XI.

1925.

190. George Bernard Shaw, »Sveta Ivana« (Saint Joan), dramska kronika u 6 prizora s prologom. Preveo Slavko Batušić. — 24. VI.

1926.

191. William Shakespeare, »Mnogo vike ni za što« (Much Ado about Nothing), komedija u 5 č. Prev. Milan Bogdanović (tj. M. Šrabec; stariji prijevod: August Šenoa, 1968). — 20. III.
192. William Shakespeare, »Oluja« (The Tempest), gluma u 5. č. (10 sl.) Prev. Milan Bogdanović (tj. M. Šrabec). — 30. XI.
193. Avery Hopwood, »Uzor-suprug« (Fair and Warner), lakrdija u 3 č. Prev. Julije Benešić. — 25. XII.

1927.

194. James Barclay. »Bobbyjeva posljednja noć«, groteska u 3 č. Prev. Dušan Matić. — 12. II.
195. George Bernard Shaw, »Kućevlasnici« (Widower's Houses), komedija u 3 č. Prev. Josip Kulundžić. — 9. IV.
196. Johan Hertley Manners, »Peg, srce moje« (Peg o' my heart), komedija u 3 č. Prev. Jakša Sedmak. — 4. VI.
197. Jerome Klapka Jerome, »Fanny i njezina rodbina« (Fanny and the Servant Problem), komad u 3 č. Prev. Ivo Šrepel. — 15. X.
198. Edgar Wallace, »Čarobnjak« (The Ringer), kriminalni komad u 3. č. Prev. Josip Kulundžić. — 5. XII.

1929.

199. William Shakespeare, »Romeo i Giulietta« (Romeo and Juliet), tragedija u 5 č. Prev. Milan Bogdanović (tj. M. Šrabec; stariji prijevod: August Šenoa, »Romeo i Julija«, 1970). — 17. I.
200. Noel Pierce Coward, »Week-end (Preko nedjelje)« (Hay Fever), komedija u 3 č. Prev. Milan Begović. — 6. III.
201. Ben Jonson, »Volpone« (Volpone, or the Fox), komedija u 3 č. (6 sl.). Preradio Stefan Zweig, prev. Nina Vavra-Bach. — 20. IV.
202. Anne Nicholls, »Tripud vjenčani« (Abie's Irish Rose), newyorška lakrdija u 3 č. Preradio Felix Salten (Dreimal Hochzeit), prev. Milan Begović. — 4. V.
203. Bayard Veiller, »Sudjenje Mary Dugan« (The Trial of Mary Dugan), komad u 3 č. Prev. Milan Begović. — 27. V.
204. Hermon Ould, »Ples života« (The Dance of Life), igrokaz u 9 prizora. Prev. J(osip) H(orvath). — 22. VI.
205. Mildred Cabell Watkins, »Chicago«, slika iz američkog života u 3 č. (6 sl.). Preradio Karl Gustav Vollmöller, prev. Nina Vavra-Bach. — 2. XI.

206. William Shakespeare, »Hamlet« (Hamlet, Prince of Denmark), tragedija u 5 č. Prev. Milan Bogdanović (tj. M. Šrabec; stariji prijevodi: Antun Zoričić; August Harambašić, 1889). — 20. XI.

1930.

207. Frederick Lonsdale, »Nismo li to svi?« (Aren't we all?), vesela igra u 3 č. Prev. Nina Vavra-Bach. — 11. II.

208. William Somerset Maugham, »Constance« (The Constant Wife), komedija u 3 č. Prev. Milan Begović. — 3. II.

209. Samson Raphaelson, »Pjevač jazza« (The Jazz Singer), komad u 3 č. Prev. Jakša Sedmak. — 15. V.

210. William Somerset Maugham, »Sveti plamen« (The Sacred Flame), komad u 3 č. Prev. Paulina Löbl. — 12. IX.

211. Robert Cedric Sherriff, »Svršetak puta« (Journey's End), drama u 3 č. Prev. Jakša Sedmak. — 7. XI.

212. Edward Childs-Carpenter, »Neženja otac« (The Bachelor Father), komedija u 3 č. (7 sl.). Prev. Nina Vavra-Bach. — 30. XII.

1931.

213. William Shakespeare, »Antonije i Kleopatra« (Anthony and Cleopatra), tragedija u 5 č. Prev. Milan Bogdanović (tj. M. Šrabec; stariji prijevod prema preradbi Franza Dingelstedta: Nikola Andrić, 1906). — 30. III.

214. Noel Pierce Coward, »Intimnosti« (Private Lives), komedija u 3 č. Prev. Josip Bach. — 5. X.

215. Frank Vosper, »Ljudi kao mi« (People like us), komad u 3 č. s epilogom. Prev. Miodrag Mišić. — 24. XI.

1932.

216. William Somerset Maugham, »Bračna matematika« (Penelope), komedija u 3 č. Prev. Branko Teodosić. — 30. II.

217. William Shakespeare, »San ljetne noći« (A Midsummer Night's Dream), komedija u 5 č. Prev. Milan Bogdanović (tj. M. Šrabec; stariji prijevod: Stjepko Španić, 1895). — 6. VI.

218. Barry Connors, »Moderna Pepeljuga« (The Patsy), komedija u 3 č. Prev. Radoslav Vesnić. — 9. XI.

219. Anonim (engleski *Moral Play* iz god. 1493), »Čovjek« (Everyman), starinska gluma o bogataševom umiranju. Obnova Hugo von Hofmannsthal (Jederman. Das Spiel vom Sterben des reichen Mannes), prev. Milan Bogdanović (tj. M. Šrabec). — 3. XII.

1933.

220. John Galsworthy, »Lojalnost« (Loyalites), drama u 3 č. (7 sl.). Prev. Nina Vavra-Bach. — 9. II.
221. William Shakespeare, »Machbeth«, tragedija u 5 č. Prev. Vladimir Nazor (stariji prijevodi: Dimitrija Demeter, 1871; August Harambašić, 1891; prema preradbi Maurice Maeterlincka Ivo Vojnović, 1911). — 29. III.
222. Christa Winsloe, »Djevojački internat« (Ritter Nérestan), drama u 12 slika. Preveo i preradio Ka(lman) Mesarić. — 25. IV.
223. Edwin Burke, »Ono što se zove ljubav« (This Thing Called Love), komedija u 3 č. Prev. Nikola S. Polovina. — 27. IX.

1934.

224. William Shakespeare, »Julije Cezar« (Julius Caesar), tragedija u 5 č. Prev. Milan Bogdanović (tj. M. Šravec; stariji prijevod: August Harambašić, 1894). — 27. III.
225. William Somerset Maugham, »Za zasluge« (For Service Rendered), drama u 3 č. Prev. Nikola S. Polovina. — 7. VI.
226. Robert Emmet Sherwood, »Na londonskom mostu« (Waterloo-Bridge), komad u 4 slike. Prev. Tomislav Tanhofer. — 5. VII.
227. William Shakespeare, »Mletački trgovac«, (The Merchant of Venice), drama u 5 č. Prev. Milan Bogdanović (tj. M. Šravec; stariji prijevodi: Jovan Petrović, 1867; August Harambašić, 1891). — 2. XI.
228. George Bernard Shaw, »Pigmalion« (Pygmalion), komedija u 5 č. Prev. Marijana Marković. — 7. XII.

1935.

229. George Farquhar Lennox, »Bijeli jorgovan«, komad u 5 slika. Prev. Bela Krleža. — 14. V.
230. William Shakespeare, »Kralj Lear« (King Lear), tragedija u 5 č. Prev. Milan Bogdanović (tj. M. Šravec; stariji prijevod: Josip Miškatović, 1882). — 7. VI.
231. Eugene Gladstone O'Neill, »Elektra u crnini« (Mourning Becomes Electra), trilogija u 13 slika. Preradio Karel H. Hilar, prev. Nina Vavra-Bach. — 8. X.
232. Sidney Kingsley, »Ljudi u bijelom« (Men in White), igra u 9 slika. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 28. XI.

1936.

233. George Bernard Shaw, »Nasukani« (On the Rocks), politička fantazija u 2 č. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 31. I.

1937.

234. Emmet Lavery, »Prva legija božja« (The First Legion), drama o Družbi Isusovoj u 11 slika. Preradio Friedrich Schreyvogel, prev. Ka(lman) Mesarić. — 23. II.
235. N. C. Hunter, »Sva prava pridržana«, komedija u 3 č. (4 sl.). Prev. Tito Strozzi. — 15. III.

1938.

236. Mark Reed, »Imaš pravo, draga kćeri« (Yes, my Darling Daughter), komedija u 3 č. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 15. II.

1939.

237. William Shakespeare, »Zimska priča« (The Winter's Tale), gluma u 4 č. Prev. Milan Bogdanović (proza) i Mihovil Kombol (stihovi). (Stari prijevod: prema obradbi Franza Dingelstedta prev. August Harambašić, priredili Nikola Andrić i Branimir Livadić, 1895). — 3. VI.

Neizvedeno:

- N 77. William Somerset Maugham, »Poštenjak« (A Man of Honour), Prev. Matija Lisičar.
- N 78. William Somerset Maugham, »Čovjek bez humora«, (The Bread-Winner). Prev. Borivoj Nedić.
- N 79. John Boynton Priestley, »Dodoše do grada« (They Walk in the City). Prev. (najvjerojatnije) Milan Bogdanović.
- N 80. James Montgomery, »Sve je zlato što god sja« (Ready Money). Prev. Milica Mihičić.
- N 81. Boris Butkovich, »Alahova sjena« (The Shadow of Allah). Prev. Ivan Butković.

NJEMAČKA KNJIŽEVNOST

1922.

238. Angelo Cana (tj. Rudolf Lothar), »Vukodlak« (Der Werwolf), vesela igra u 3 č. Prev. Joza Ivakić. — 30. IX.

1923.

239. Gerhart Hauptmann, »Roza Bernd« (Rose Bernd), drama u 5 č. Prev. Branko Gavella (stariji prijevod: Šajnović, 1908). — 23. I.
240. Hermann Sudermann, »Daleka Princeza« (Die ferne Prinzessin), komedija u 1 č. Prev. M. S. — Glum. škola, 17. VII.

1924.

241. Frank Wedekind, »Proljeće se budi« (Frühlingserwachen), dječja tragedija u 3 č. (18 sl.). Prev. Nina Vavra-Bach. — 13. I.

242. Karl Schönherr, »Dječja tragedija«, drama u 4 č. Prev. Milan Begović. — Glum. škola, 7. VI.
1925.
243. Bernhard Buchbinder, »On i njegova sestra« (Er und seine Schwester), lakrdija s pjevanjem u 4 slike. Prev. i lokalizirao Arnošt Grund. — 2. IV.
244. Armin Friedmann, Ludwig (Louis) Nerz, »Doktor Štiglic« (Doktor Stieglitz), vesela igra u 3 č. Prev. i lokalizirao Arnošt Grund. — 8. X.
1926.
245. Taussig i Glinger, »Sve za znanost« (Hundekind), komedija u 3 č. Prev. i lokalizirao Arnošt Grund. — 26. II.
1927.
246. Jakob Grimm, »Trnoružica« (Dornröschen), čarobna priča u 5 slika. Dramatizirao F. Heim, prev. ? — 1. V.
247. Klabund (tj. Alfred Henschke), »U krugu kredom« (Der Kreidekreis), igra u 5 č. (prema kineskom izvorniku). Prev. Tito Strozzi. — 20. V.
248. Julius Brestl, »Dover — Calais«, komedija u 3 č. Prev. Tito Strozzi. — 15. IX.
1928.
249. Rudolf Bernauer, Rudolf Österreicher, »Zemaljski raj« (Der Garten Eden), komedija u 4 č. Prev. Milan Begović. — 4. IV.
250. Friedrich Schiller, »Marija Stuart« (Maria Stuart), tragedija u 5 č. Prev. Milan Begović (stariji prijevod: Spiro Dimitrović Kotoranin, 1863). — 24. VI.
251. Franz Arnold, Ernst Bach, »Nedužni zavodnik« (Der keusche Lebeamann), lakrdija u 3 č. Prev. i lokalizirao Aleksandar (Aca) Binički. — 7. XI.
1929.
252. Siegfried Geyer, »Mala komedija« (Die kleine Komödie), komedija u 3 č. Prev. Vladimir Tresčec Branjski. — 27. II.
253. Franz Arnold, Ernst Bach, »Subota u Savskom gaju« (Weekend im Paradies), lakrdija u 3 č. Prev. i lokalizirao Aleksandar (Aca) Binički. — 17. VI.
254. Frank Leonhard, »Karlo i Ana« (Karl und Anna), drama u 4 č. Prev. Slavko Batušić. — 19. IX.
255. Klabund (tj. Alfred Henschke), X.Y.Z., igra u troje u 3 č. Prev. Tito Strozzi. — 26. IX.

1930.

256. Frank Wedekind, »Lulu«, drama u 7 slika s prologom i međuigrama. Za pozornicu preradio Otto Falckenberg, tj. spojio oba dijela Wedekindove dilogije *Der Erdgeist* »Duh zemlje« i *Die Büchse der Pandora* »Pandorina posuda« (prva od tih drama davana je 1913. u HNK u prijevodu Milana Begovića: »Zemski duh«, tragedija u 4 č. s prologom). Prev. Nina Vavra-Bach. — 25. XI.

1931.

257. Paul Frank, Ludwig Hirschfeld, »Posao s Amerikom« (Geschäft mit Amerika), komedija u 3 č. Prev. Tito Strozzi. — 25. III.

258. Bruno Frank, »Bura u čaši vode« (Sturm im Wasserglas), komedija u 3 č. Prev. Vladimir Velmar Janković. — 10. IV.

1932.

259. Ferdinand Bruckner (tj. Theodor Tagger), »Elizabeta Engleska« (Elisabeth von England), drama u 12 slika. Prev. Nina Vavra-Bach. — 10. III.

260. Ferdinand Bruckner (tj. Theodor Tagger), »Bolest mladosti (Krankheit der Jugend), drama u 3 č. Prev. Nina Vavra-Bach. — 15. III.

261. Gerhart Hauptmann, »Pred zalazak sunca« (Vor Sonnenuntergang), drama u 4 č. Prev. Mihovil Kombol. — 15. XI.

262. Richard Dehmel, »Dobrotvori« (Die Menschenfreunde), drama u 3 č. Prev. Nina Vavra-Bach. — 26. XI.

1933.

263. Erich Kästner, »Tonček i točkica« (Pünktchen und Anton), autorova drammatizacija istoimenog romana, igra za djecu s predigrom, 13 međusцена, 13 slika s epilogom. Prev. i lokalizirao Tomislav Tanhofer. — 12. VI.

264. Alexander Engel, Julius Horst, »Eva sanira zemaljski raj«, 4 slike iz života jedne djevojčice. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 8. X.

265. A. Sil-Vara (tj. Geza Silberer), »Mladost kraljice Viktorije« (Mädchenjahre einer Königin), komedija u 8 slika. Prev. T(ito) S(trozzi). — 29. XI.

1934.

266. Walter Hasenclever, »Bolji gospodin« (Ein besserer Herr), komedija u 2 dijela (8 sl.). Prev. Tomislav Tanhofer. — 15. IV.

1935.

267. Fritz Schiefert, »Triput Margareta« (Margueritte durch drei), komedija u 3 č. Prev. Tomislav Tanhofer. — 20. III.

268. Harald Bratt, »Na ostrvu« (Die Insel), drama u 5 slika. Prev. Tomislav Tanhofer. — 23. III.
269. Hans Salat (H. S. aus Luzern), »Izgubljeni sin«, duhovna igra. Modernizirao Hermann F. Schell. Prev. Kamilo Dočkal. — 4. VII.
270. Rudolf Bernauer, Rudolf Österreicher, »Konto X«, komedija o ljubavi i drugim nemodernim stvarima. Prev. Tomislav Tanhofer. — 14. IX.
271. Erich Kästner, »Emil i detektivi« (Emil und die Detektive), vesela igra za djecu u 10 slika. Lokalizirao Ka(lman) Mesarić, prev. ? — 3. XII.

1936.

272. Axel Nielsen (tj. Grete Wilhelm), »Kontuszówka«, komedija u 3 č. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 8. I.
273. Karl Schönherr, »Igra o mucu Isusovoj« (Passionsspiel), Pasijska drama u 3 č. Prev. Tomislav Tanhofer. — 7. IV.
274. Harald Bratt, »Gustav Kilian, trgovina manufakturom na veliko i malo, osnovano 1821«, staromodna komedija u 5 slika. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 9. V.
275. A. de Herz, »Uzduž i poprijeko«, komedija u 3 č. Prev. D. T. (tj. Tito Strozzi). — 12. IX.
276. Fritz Gottwald, »Razredna lutrija« (Die Kleine und das grosse Los), komedija u 3 č. (5 sl.). Prev. i lokalizirao M(arko) F(otez). — 2. X.
277. Franz Werfel, »Juarez i Maksimilijan« (Juarez und Maximilian), dramska historija u 3 faze i 13 slika. Prev. Tito Strozzi. — 18. XI.

1937.

278. Friedrich Förster, »Robinzon ne smije umrijeti« (Robinson soll nicht sterben), dječji komad u 8 slika. Prev. Ilija Mamuzić. — 6. I.
279. Wilhelm Lichtenberg, »Karijera kanceliste Winzinga« (Wem Gott ein Amt gibt...), komedija u 3 č. Prev. Bora Jeftić. — 6. II.
280. Georg Büchner, »Dantonova smrt« (Dantons Tod), drama u 19 slika. Preradio Karl-Heinz Martin, prev. Nina Vavra-Bach. — 22. V.

1939.

281. Stefan Zweig, »Janje siromaha« (Das Lamm des Armen), tragikomedija u 8 slika. Prev. Tito Strozzi. — 3. V.

1940.

282. Paul Schurek, »Ulični pjevači« (Strassenmusik), komad u 3 č. Preradio Hans Sasmann, prev. Tomislav Tanhofer. — 18. II.

283. Caesar von Arx, »Izdaja kod Novarre« (Der Verrat von Navarra), drama u 3 č. Prev. Mato Grković. — 27. V.
1941.
284. Josef Steck, »Igra nad igrama« (Spiel der Spiele), komad u jednom č. Prev. August Košutić. — 15. III.
285. Heinrich von Kleist, »Razbijeni krčag« (Der zerbrochene Krug), vesela igra u 1 č. Prev. Božena Begović (stariji prijevod: Artur Schneider, »Razbijeni vrč«, 1913). — 28. III.
286. Johann Wolfgang Goethe, »Ifigenija na Tavridi« (Iphigenie auf Tauris), igrokaz u 5 č. Prev. Mihovil Kombol. — 19. VI.

Neizvedeno:

- N 82. Franz Arnold, Ernst Bach, »Odvažni plivač« (Der kühne Schwimmer). Prev. Vilko Sturm.

Njemačke dramatizacije:

- Iz ruske literature: 24, 27
Iz češke literature: 62
Iz talijanske literature: 170
Iz španjolske literature: 176
Iz engleske literature: 201, 202, 205, 219, 234
Iz grčke literature: 297

NIZOZEMSKA KNJIŽEVNOST

1932.

287. Hildebrand (tj. Nicolaas Beets), »Muka Kristova«, pasionska igra u 10 slika. Priredio Mladen Širola, prev. ? — 23. III.

ŠVEDSKA KNJIŽEVNOST

1919.

288. August Strindberg, »Opojenost« (Brott och Brott), tragikomedija u 4 č. i 8 slika. Prev. Nina Vavra-Bach. — 29. III.

1921.

289. August Strindberg, »Materinska ljubav« (Moderskärlek), drama u 1 č. Prev. Nina Vavra-Bach (s njem.: »Ein Sommertraum oder Mutterliebe«). — 16. II.
290. August Strindberg, »Gospođica Julija« (Fröken Julie), tragedija u 1 č. Prev. Josip Kulundžić (stariji prijevod: vjerojatno Nina Vavra-Bach, 1912). — 16. II.

1924.

291. August Strindberg, »Samum«, drama u 1 č. Prev. Joza Ivakić. — Glum. škola, 7. VI.
292. August Strindberg, »Otac« (Fadren), tragedija u 3 č. Prev. Josip Kulundžić (stariji prijevod: vjerojatno Nina Vavra-Bach, 1912). — 12. IX.

1928.

293. August Strindberg, »Uskr« (Pask), drama u 3 č. Prev. Joza Ivakić. — 24. III.

Neizvedeno:

- N 83. P. Halström, »Mletačka komedija«. Prev. sa švedskog dr Franjo Bučar.
- N 84. Tor Hedberg, »Za istinu«. Prev. s norveškog⁴ dr Franjo Bučar.

NORVEŠKA KNJIŽEVNOST

1923.

294. Henrik Ibsen, »Peer Gynt«, dramska pjesan u 5 č. (21 sl.), prev. Jakša Sedmak. — 8. V.

1933.

295. Bjørnstjerne Martinius Bjørnson, »Demisija« (Paul Lange og Tora Parsberg), drama u 3 č. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 22. II.

1941.

296. Henrik Ibsen, »Graditelj Solness« (Bygmester Solness), drama u 3 č. Prev. K(alman) M(esarić) i T(omislav) T(anhofer), (stariji prijevod: Milan Ogrizović, 1913). — 28. V.

Neizvedeno:

- N 85. Knut Hamsun (tj. Pedersen), »Došao đavo po svoje«. Prev. s njemačkoga Anđelko Štimac.
- N 86. Bjørnstjerne Martinius Bjørnson, »Između bitaka« (Mellem Slagene). Prev. F. Bubanović.

KLASIČNA GRČKA KNJIŽEVNOST

1932.

297. Euripid (Euripidēs), »Alkestis«, tragedija u 2 dijela s prologom. Pre-radio Hugo von Hofmannsthal, prev. Milan Begović (stariji prijevod: obradio Georges Rivolet, prev. Rista Odavić, 1907). — 7. I.

NOVOGRČKA KNJIŽEVNOST

1932.

298. Spiros Melás, »Jedna noć — jedan život« (Mia nykta mia zōē), drama u 3 č. Prev. Ivan Esih i Bogdan Radica. — 17. VI.

MAĐARSKA KNJIŽEVNOST

1925.

299. Ferenc Molnár, »Liliom«, život i smrt jednog fakina, legenda iz predgrađa u 7 slika. Prev. Nina Vavra-Bach. — 24. IV.

1928.

300. László Fodor, »Crkveni miš« (A templom egere), komedija u 3 č. Prev. Milan Begović (s njem.: »Arm wie eine Kirchenmaus«). — 22. XI.

1929.

301. Ferenc Molnár, »Olimpija« (Olympia), vesela igra u 3 č. Prev. Laza Popović. — 5. XII.

1931.

302. Ferenc Molnár, »Dobra vila« (A jó tündér), igra u 3 č. s epilogom. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 30. X.

1932.

303. László Bús-Fekete, »Trafika« (A mélfoságos asszony trafikja), komedija u 5 slika. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 10. IX.

1933.

304. Otto Indig, »Nevjesta iz Torocka« (A Torockói menyasszony), komedija u 3 č. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 3. IX.

305. István Zágón, »Džimbi« (Dzsimbi), komedija u 3 č. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 12. XI.

1936.

306. Ferenc Molnár, »Velika ljubav« (Nagy szerelem), komedija u 6 slika. Prev. Bela Krleža (s njem.: »Grosse Liebe«). — 14. V.

307. László Fodor, »Matura« (Érettségi). Prev. Bela Krleža (s njem.). — 12. VI.

308. László Fodor, »Žena koja laže« (Jószivü asszony), igrokaz u 3 č. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 14. X.

1937.

309. Pál Barabás, »Lako muškarcima« (Könnyü a férfiaknak), komedija u 5 slika. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 31. V.

310. László Fodor, »Društvena igra« (Tárasasjáték), povijest jedne ljubavi u 7 slika. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 18. X.

1939.

311. Ferenc Molnár, »Dalila« (Delilá), komedija. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 18. I.

1940.

312. János Bókay, »Njegova žena« (Feleség), igrokaz u 3 č. Prev. Ka(lman) Mesarić. — 10. XII.

Neizvedeno:

- N 87. Ljudevit (?) Zilahy, »Djevojke iz bolje kuće«. Prev. Teodor Škrbić.

FINSKA KNJIŽEVNOST

1938.

313. Hella Wuolijoki, »Žene na Niskavuoriju« (Niskavuoreen naiset), drama u 4 č. (5 sl.). Prev. Ka(lman) Mesarić. — 27. IX.

KNJIŽEVNOST NA ESPERANTU

Neizvedeno:

- N 88. M. Wolf, »Očinstvo«. Prev. Ivan Krepelka.

(HRVATSKA KNJIŽEVNOST)⁵

Hrvatske dramatizacije:⁶

Iz ruske literature: 25, 30, 35, 39

Iz češke literature: 59

Iz francuske literature: 127

Iz talijanske literature: 163

Iz engleske literature: 222

Iz njemačke literature: 243, 244, 245, 251, 253, 263, 271, 276

Iz nizozemske literature: 287.

U Pregledu je zastupana hrvatska prijevodna dramska literatura od sezone 1918/19. do sezone 1940/41. uključivo — kriterij su dakle kazališne sezone, a ne točni datumi prestanka prvoga i početka drugoga svjetskog rata na našem području. U skladu s time, u rekapitulacijama domaćih dramatizacija tuđih djela uz pojedine književnosti nisu navedene starije preradbe, dramatizacije, lokalizacije i sl. što se inače, radi historijata, spominju u Pregledu (u zagradama).

Alternativni naslovi, izvorni i prijevodni, doneseni su u kosim zagradama.

¹ Istu je dramu izvela 27. IV 1930. Wilnaer Truppe na jiddišu («Sänger seiner Trauer», Tragikomödie in 3 Akten mit Prolog und Epilog), no iako je Dimov pisao i na jiddišu, ovo je djelo originalno napisano ruski pa pripada ruskoj literaturi. Gottlieb je prijevod najvjerojatnije s njemačkoga.

² Kako bi se mogla pratiti sudbina pojedinih tuđih djela u našem međuratnom repertoaru, donose se (u zagradama) i stariji i noviji prijevodi istih djela.

³ Dramatizacije, lokalizacije, preradbe i sl. ne pripadaju samo književnosti iz koje je uzeta građa — naprotiv, u mnogim je slučajevima upravo obratno. Radi ujednačenosti prikazuju se sva djela u okviru originalne književnosti, ali se uz svaku književnost donosi i rekapitulacija raznih intervencija u tuđim djelima (bez posebne numeracije).

⁴ T. Hedberg pisao je švedski, sam je Šveđanin i pripada švedskoj literaturi. Bit će da se ovdje radi o nekoj zabuni, u arhivu ili u I. Batušić.

⁵ U skladu s bilj. 3, u Pregledu se morala naći i hrvatska književnost, razumije se, s drugačijim statusom od ostalih, i s drugom funkcijom.

⁶ Ovdje su navedene i sve međuratne lokalizacije, iako bez posebnih istraživanja nije jasno u kojoj se mjeri radi ujedno i o preradbama scenskih djela ako je o njima riječ. *Dramatizacija* je ovdje tehnički termin naprosto za sve vrste intervencija koje ne predstavljaju čist prijevod.

KAZALO PISACA

- ACHARD, M. — Malborough ide na vojnu, N 49; — I ja bih u cirkus, N 60.
 AFRIC, V. — *Gospoda Golovljovi* M. J. /Saltikov-Sčedrin/, 30.
 ALESSI, R. — *Želja za Bogom*, N 78.
 ANDREJEV, L. N. — *Onaj koga čuškaju*, 10; — *Gaudeamus*, 14; — *Misao*, 18;
 — *Dani života*, 20; — *Prekrasne Sabinjanke*, N 3.
 ANET, C. — *Mayerling*, 118.
 ANOUILH, J. — *Putnik bez prtljage*, 145.
 ANTOINE, A. P. — *Neprijateljica*, 117.
 ARCIBAŠEV, M. P. — *Sanjin* (dram. M. Begović), 25.
 ARMONT, P. — *Škola za kokote* (v. M. Gerbidon), 94; — *Kradljivka* (v. M. Gerbidon), 111; — *Ljubavna pustolovina* (v. M. Gerbidon), 113; — *Mama Nicole* (v. J. Bosquet), N 48.

- ARNOLD, F. — *Nedužni zavodnik* (v. E. Bach), 251; — *Subota u Savskom gaju* (v. E. Bach), 253; — *Odvažni plivači* (v. E. Bach), N 82.
- ARX, C. von — *Izdaja kod Novarre*, 283.
- ASNYK, A. — *Brača*, N 32.
- AVERČENKO, A. T. — *Igra smrću*, 19.
- BACH, E. — *Nedužni zavodnik* (v. F. Arnold), 251 — *Subota u Savskom gaju* (v. F. Arnold), 253; — *Odvažni plivači* (v. F. Arnold), N 82.
- BALZAC, H. de — *Mercadet*, 75.
- BARABAS, P. — *Lako muškarcima*, 309.
- BARCLEY, J. — *Bobbyjeva posljednja noć*, 194.
- BATAILLE, H. — *Dijete ljubavi*, 79.
- BATY, G. — *Zločin i kazna* /F. M. Dostojevski/, 32.
- BAUCHE, H. — *Dvorac spore smrti* (v. A. Lorde), 105.
- BEAUMARCHAIS, P. Q. — *Ludi dani ili Figarov pir*, 125.
- BEGOVIĆ, M. — *Sanjin* /M. P. Arcibašev/, 25.
- BENAVENTE y MARTINEZ, J. — *Posljednji menuet*, 174; — *Emilio Mosterio*, N 74.
- BENJAMIN, R. — *Brbljava svraka*, 104.
- BERNARD, T. — *Septrilja* (v. A. Godfrenaux), 80; — *Vjetrogonja*, N 39.
- BERNAUER, R. *Zemaljski raj* (v. R. Österreicher), 249; — *Konto X* (v. R. Österreicher), 270.
- BERNSTEIN, H. — *Tajna*, 76; — *Vihor*, 77; — *Nada*, 139.
- BERR, G. — *Advokat Bolbec i njegov suprug* (v. L. Verneuil), 108; — *Put u Veneciju* (v. L. Verneuil), 148.
- BEVK, F. — *Za našu grudu*, 4.
- BIBESCO, A. — *Koja je bila*, 177.
- BIRABEAU, A. — *Moj sin ministar*, 143; — *Sunčev ručak*, N 56; — *Rivijera* (v. G. Dolley), N 63.
- BISSON, A. — *Jerihonska ruža*, 123.
- BJØRNSON, B. M. — *Demisija*, 295; — *Između bitaka*, N 86.
- BLOCH, J. R. — *Toulon*, N 57.
- BLOK, A. A. — *Balabančik*, N 7; — *Ruža i krst*, N 8.
- BÓKAY, J. — *Njegova žena*, 312.
- BONELLI, L. — *Rodenica*, N 72.
- BOR, J. — *Bezdan* /I. A. Gončarov/, 40.
- BOSQUET, J. — *Mama Nicole* (v. P. Armont), N 48.
- BOURDET, É. — *Slabi spol*, 116; — *Teška vremena*, 138; — *Fric-frac*, 146; — *Upravo izašlo*, N 55.
- BRACCO, R. — *Snježna noć*, N 70.
- BRATT, H. — *Na ostrvu*, 268; — *Gustav Kilian, trgovina manufakturom na veliko i malo, osnovana 1821, 274.*
- BRESTL, J. — *Dover-Calais*, 248.
- BRIEUX, E. — *Stradaoci*, 78.
- BROD, M. — *Dobri vojnik Švejk* /J. Hašek/, (v. H. Reimann), 62.
- BRUCKNER, F. — *Elizabeta Engleska*, 259; — *Bolest mladosti*, 260.
- BUCHBINDER, B. — *On i njegova sestra*, 243.
- BÜCHNER, G. — *Dantonova smrt* (prer. K. Martin), 280.

- BULGAKOV, G. K. — *Novi dom*, 38.
- BURKE, E. — *Ono što se zove ljubav*, 223.
- BUS-FEKETE, L. — *Trafika*, 303.
- BUTKOVICH, B. — *Alahova sjena*, N 81.
- CALDERON DE LA BARCA, P. — *Gospođa đavolica*, 175; — *Postojani princ* (prer. G. Fuchs i J. Gregor), 176.
- CANA, A. [pseud.] — v. Rudolph Lothar.
- CANKAR, I. — *Slugani*, 1; — *Lijepa Vida*, 2; — *Sluga Jernej i njegovo pravo*, 3; — *Kralj na Betajnovi*, 5; — *Za dobro naroda*, 6.
- CHAÏNE, A. — *Naš župnik kod bogatih* /C. Vaútel/, (v. A. Lorde), 115; — *Naš župnik kod sirotinje* /C. Vaútel/, (v. A. Lorde), 124.
- CHIARELLI, L. — *Maska i lice*, 160.
- CHILDS-CARPENTER, E. — *Neženja otac*, 212.
- CLAUDEL, P. — *Blagovijest*, 83; — *Talac*, N 67.
- CONNERS, B. — *Moderna Pepeljuga*, 218.
- COWARD, N. P. — *Week-end*, 200; — *Intimnosti*, 214.
- CROISSET, F. de — *Vinograd gospodnji* (v. R. Flers), 91; — *Prava Parižanka*, 93.
- CROMMELYNCK, F. — *Veličajni rogonja*, 89.
- CUREL, F. de — *Novo božanstvo*, N 52.
- ČAPEK, K. — *Bijela bolest*, 67; — *Majka*, 69.
- ČEHOV, A. P. — *Jubilej*, 12; — *Soba br. 6*, 13; — *Galeb*, 15; — *Ivanov*, N 10.
- DAUDET, A. — *Sapho*, N 40a.
- DE BENEDETTI, A. — *Crvene ruže*, 164; — *Trideset sekunda ljubavi*, 167.
- DEHMEL, R. — *Dobrotvori*, 262.
- DELANCE, G. M. — *Tempo*, 128.
- DENY, A. — *Žena u punoj snazi*, N 51.
- DEVAL, J. — *Mademoiselle*, 133; — *Tovariš*, 136.
- DICKENS, Ch. — *Cvrčak na ognjištu* (dram. B. M. Šuškevič), 184.
- DIMOV, O. I. — *Nju*, 11; — *Pjevač svoje tuge*, 28; — *Ženina jesen*, N 6.
- DOLLEY, G. — *Rivijera* (v. A. Birabeau), N 63.
- DOSTOJEVSKI, F. M. — *Ujakov san* (dram. K. G. Vollmöller), 24; — *Zločin i kazna* (dram. G. Baty), 32; — *Idiot* (dram. T. Strozzi), 34; — *Braća Karamazovi* (dram. T. Strozzi), 39.
- DURAND, M. — *Privremena sloboda*, N 44.
- ECHEGARAY Y EIZAGUIRRE, J. M. — *Veliki galeotto*, N 75.
- EFTIMIAU, V. — *Čovjek koji je vidio smrt*, 179.
- ENGEL, A. — *Eva sanira zemaljski raj* (v. J. Horst), 264.
- ERENBURG, I. G. — *Zlatno srce*, N 12.
- EURIPID — *Alkestis* (prer. H. v. Hofmannsthal), 297.
- FLACKENBERG, O. — *Lulu* /F. Wedekind/, 256.
- FALENA, U. — *Posljednji lord*, 161.
- FERDINAND, R. — *Chotard et Cie*, N 54.
- FLERS, R. — *Vinograd gospodnji* (v. F. Croisset), 91.
- FODOR, L. — *Crkveni miš*, 300; — *Matura*, 307; — *Žena koja laže*, 308; — *Društvena igra*, 310.
- FÖRSTER, F. — *Robinson ne smije umrijeti*, 278.

- FRACCAROLI, A. — *Mala Biraghi*, 157.
- FRANK, B. — *Bura u čaši vode*, 258.
- FRANK, P. — *Posao s Amerikom* (v. L. Hirschfeld), 257.
- FRANKOVSKÝ, L. — *Fidijina Venera*, 74.
- FRIEDMANN, A. — *Doktor Stiglić* (v. L. Nerz), 244.
- FRONDAIE, P. — *Žena i njena igračka* (v. P. Louys), 88.
- FUCHS, G. — *Postojani princ /Calderon de la Barca/* (v. J. Gregor), 176.
- GALLINA, M. — *Moja kći*, N 68.
- GALSWORTHY, J. *Lojalnost*, 220.
- GANDÉRA, F. — *Ništa bez muške glave*, 120.
- GANTILLON, S. *Maja*, 103.
- GERI, A. — *Na šestom katu*, 150.
- GÉRALDY, P. — *Ljubav*, 99; — *Samo da hoću* (v. R. Spitzer), 106; — *Osvajač žena* (v. R. Spitzer), 132; — *Robert i Marijana*, N 65.
- GERBIDON, M. — *Škola za kokote* (v. P. Armont), 94; — *Kradljivka* (v. P. Armont), 111; — *Ljubavna pustolovina* (v. P. Armont), 113.
- GEYER, S. — *Mala komedija*, 252.
- GHEON, H. — *Siromah pod stepenicama*, 97.
- GIACOSA, G. — *Najjači*, N 71.
- GIANINI, G. — *Pomahnitali rob*, 173.
- GIGNOUX, R. — *Živio Boulbasse*, N 45.
- GLINGER — *Sve za znanost* (v. Taussig), 245.
- GODFRENAUX, A. — *Seprtlja* (v. T. Bernard), 80.
- GOETHE, J. W. — *Ifigenija na Tavridi*, 286.
- GOLDONI, C. — *Sluga dvaju gospodara*, 163; — *Lažac*, (prer. A. Hamik), 170; — *Strast za ljetovanjem*, N 69.
- GOLIA, P. — *Čudnovati doživljaji maloga Đurice*, 7.
- GOLJAČKI, A. — *Blato*, N 1.
- GONČAROV, I. A. — *Bezdan* (dram. J. Bor), 40.
- GORIČKI, J. [pseud.] — v. F. Bevk.
- GORKI, M. — *Na dnu*, 36.
- GOTTWALD, F. — *Razredna lutrija*, 276.
- GREGOR, J. — *Postojani princ /P. Calderon de la Barca/*, (v. J. Fuchs), 176.
- GRIBOJEDOV, A. S. — *Teško pametnomu*, N 14.
- GRIMM, J. — *Trnoružica* (dram. F. Heim), 246.
- GRUBINSKI, W. — *Aladinova svjetiljka*, N 18.
- GUINTRY, S. — *San u dvoje*, N 36; — *Ljubomor*, N 59.
- HAMIK, A. — *David Golder /I. Niemirowska/*, (v. F. Nozière), 54; — *Lažac /Goldoni/*, 170.
- HALSTRÖM, P. — *Mletačka komedija*, N 83.
- HAMSUN, K. — *Došao davno po svoje*, N 85.
- HASENCLEVER, W. — *Bolji gospodin*, 266.
- HASEK, J. — *Dobri vojnik Švejk* (dram. H. Reimann i M. Brod), 62.
- HAUPTMANN, G. — *Roza Bernd*, 239; — *Pred zalazak sunca*, 261. —
- HEDBERG, T. — *Za istinu*, N. 84.
- HEIM, F. — *Trnoružica /J. Grimm/*, 246.
- HEMAR, M. — *Glumac*, 56.

- HENNEQUIN, M. — *Ginettes bar* (v. P. Veber), N 53.
 HERZ, A. de — *Uzduž i poprijeko*, 275.
 HILAR, K. H. — *Elektra u crnini* (E. G. O'Neill), 231.
 HILDEBRAND, — *Muka Kristova* (prir. M. Širola), 287.
 HIRSCHFELD, L. — *Posao s Amerikom* (v. P. Frank), 257.
 HOFMANNSTHAL, H. von — *Čovjek /Anonim/, 219; — Alkestis /Euripid/, 297.*
 HAPWOOD, A. — *Uzor-suprug*, 193.
 HORST, J. — *Eva sanira zemaljski raj* (v. A. Engel), 264.
 HUGO, V. — *Lucrezia Borgia*, 114.
 HUNTER, N. C. — *Sva prava pridržana*, 235.
 IBSEN, H. — *Peer Gynt*, 294; — *Graditelj Solness*, 296.
 ILJF I PETROV, — *Dvanaest stolica* (dram. G. A. Levin), 31.
 INDIG, O. — *Nevjesta iz Torocka*, 304.
 JAGER-SCHMIDT, A. i W. — *Charly*, 90; — *Kukuli*, N 40.
 JEROME, J. K. — *Fanny i njezina rodbina*, 197.
 JEVREJINOV, N. N. — *Ono što je najvažnije*, 16; — *Radosna smrt*, N 5.
 JONSON, B. — *Volpone* (prer. S. Zweig), 201.
 JOSSET, A. — *Elizabeta, žena bez muškarca*, 147.
 JUŠKEVIĆ, S. S. — *Sonjkinov glavni zgoditak*, 22; *Leon Drey*, N 9.
 KÄSTNER, E. — *Tonček i Točkica*, 263; — *Emil i detektivi* (dram. Ka Me-sarić), 271.
 KATAJEV, V. P. — *Kvadratura kruga*, 26; — *Milijun muka*, 41; — *Rastrat-nici*, N 13.
 KATERWA, B. — *Prolaznik*, 46.
 KIEDRZYNSKI, S. — *Igra ljubavi*, 50.
 KINGSLEY, S. — *Ljudi u bijelom*, 232.
 KIRILOV, J. — *Svjetionici*, N 2.
 KLABUND — *U krugu kredom*, 247; — *X. Y. Z.*, 255; — *Tri muža za jedan dan* (I. M. Vojkov), 27.
 KLEIST, H. von — *Razbijeni krčag*, 285.
 KORNAĐ, E. — *Kvočka*, 65.
 KORNEJČUK, A. E. — *Platon Krečet*, N 17.
 KOSTOV, S. L. — *Golemanov*, 9.
 KRASINSKI, Z. — *Nebožanska komedija*, N 19.
 KREFT, B. — *Celjski grofovi*, 8.
 KUNJINA-ALEKSANDER, I. — *Puškin*, 37.
 LABICHE, E. — *Firentinski šešir* (v. M. Michel), 84.
 LANGER, F. — *Deva kroz ušicu igle*, 58; — *Periferija*, 61; — *Obraćenje Ferdiša Pištore*, 63; — *Konjanička izvidnica*, 66; — *Broj 72*, 70.
 LAVEDAN, H. — *Marquis de Priola*, N 38.
 LAVERY, E. — *Prva legija božja* (prer. F. Schreyvogel), 234.
 LEMAÎTRE, J. — *Djevičanski brak*, N 50.
 LENNOX, G. F. — *Bijeli jorgovan*, 229.
 LENORMAND, H.-R. — *Promašeni životi*, 86; — *Čovjek koji se hrani sno-vima*, 95; — *Mješavina*, 119; — *Azija*, 135; — *Samum*, N 64.
 LEONHARD, F. — *Karlo i Ana*, 254.
 LÉTRAZ, J. de — *Sreća u kući*, 137.

- LEVIN, G. A. — *Dvanaest stolica* (Ilji i Petrov), 31.
 LICHTENBERG, W. — *Karijera kanceliste Winzinga*, 279.
 LONSDALE, F. — *Nismo li to svi?*, 207.
 LORDE, A. de — *Dvorac spore smrti* (v. H. Bauche), 105; — *Naš župnik kod bogatih* /N. Vautel/, (v. P. Chainé), 115; — *Naš župnik kod sirotinje* /N. Vautel/, (v. P. Chainé), 124.
 LOTHAR, R. — *Vukodlak*, 238.
 LOUYS, P. — *Žena i njena igračka* (v. P. Frondaie), 88.
 LJESKOV, N. S. — *Buha* (dram. J. I. Zamjatin), N 11.
 MACHIAVELLI, N. — *Mandragola*, 153.
 MAETERLINCK, M. — *Sestra Béatrice*, 129.
 MAHEN, J. — *Janošik*, N 33.
 MANNERS, J. H. — *Peg, srce moje*, 196.
 MARTIN, K.-H. — *Dantonova smrt* /G. Büchner/, 280.
 MARTINI, F. M. — *Cvijet pred očima*, 158.
 MAUGHAM, W.-S. — *Krug*, 188; — *Constance*, 208; — *Sveti plamen*, 210; — *Bračna matematika*, 216; — *Za zasluge*, 225; — *Poštenjak*, N 77; — *Čovjek bez humora*, N 78.
 MEANO, C. — *Rođenje Salome*, 169.
 MELÁS, S. — *Jedna noć — jedan život*, 298.
 MÉRÉ, C. — *Plamen*, N 46.
 MESARIĆ, Ka — *Djevojački internat* /Ch. Winsloe/, 222; — *Emil i detektivi* /E. Kästner/, 271.
 MICHEL, M. — *Firentinski šešir* (v. E. Labiche), 80.
 MICKIEWICZ, A. — *Na Dušni dan* (dram. S. Wyspiański), N 20.
 MJASNICKI, I. I. — *Zec*, 23.
 MOLIÈRE — *Amfitrion*, 92; — *Učene žene*, 144; — *Tartuffe*, 144; — *Škola za žene*, N 37.
 MOLNÁR, R. — *Liliom*, 299; — *Olimpija*, 301; — *Dobra vila*, 302; — *Velika ljubav*, 306; — *Dalila*, 311.
 MONTGOMERY, J. — *Sve je zlato što god sja*, N 80.
 MOROZOWICZ-SZCEPKOWSKA, M. — *Monikin slučaj*, 53.
 MUSSET, A. de — *Lorenzaccio*, N 42.
 NAŁKOWSKA, Z. — *Kuća žena*, 51; — *Dan njegova povratka*, 52.
 NATANSON, J. — *Zaljubljeni čudaci*, 100.
 NERZ, L. — *Doktor Štiglic* (v. A. Friedmann), 244.
 NICCODEMI, D. — *Scampolo*, 155; — *Jutro, dan i noć*, 156.
 NICHOLS, A. — *Tripud vjenčani* (prir. F. Salten), 202.
 NIELSEN, A. — *Kontuszówska*, 272.
 NIEMIROWSKA, I. — *David Goldner* (dram. F. Nozière i A. Hamik), 54.
 NIEWIAROWICZ, R. — *I love you*, 57.
 NIVOIX, P. — *Gola Eva*, 109.
 NOTARI, U. — *Tri lopova*, 159.
 NOZIÈRE, F. — *Kreutzerova sonata* /L. N. Tolstoj/, (v. A. Savoir), 21; — *David Golder* /I. Niemirowska/, (v. A. Hamik), 54.
 ÖSTERREICHER, R. — *Zemaljski raj* (v. R. Bernauer), 249; — *Konto X* (R. Bernauer), 270.
 O'NEILL, E. G. — *Elektra u crnini* (prer. K. H. Hilar), 231.

- OULD, H. — *Ples života*, 204.
 PAGNOL, M. — *Topaze*, 112; — *Marius*, 122.
 PETROV, v. Ilj f i Petrov.
 PERCZYNSKI, W. — Otkazujem službu, N 21.
 PEYRET-CHAPPUIS, Ch. de — *Pomama*, 149.
 PIRANDELLO, L. — *Šest lica traže autora*, 154; — *Čovjek, životinja i krepost*, 162; — *Što je istina*, 165; — *Henrik IV.*, 168; — *Večeras improviziramo*, 172.
 PORTO-RICHE, G. — *Zaljubljena*, 107; — *Prošlost*, N 43.
 PRAGA, M. — *Zatvorena vrata*, 171.
 PRIESTLEY, J. B. — Dodoše do grada, N 79.
 PRZYBYSZEWSKI, S. — *Snijeg*, 45.
 PUGET, C.-A. — *Sretni dani*, 151; — *Bilo je suđeno*, N 58.
 PUGLIESE, S. — *Junak*, 166.
 RACINE, J. — *Britanik*, 152.
 RAPHAELSON, S. — *Pjevač jazza*, 209.
 RAYNAL, P. — *Gospodar svoga srca*, 81; — *Grob neznanog junaka*, 126; — *Marna*, 142.
 REED, M. — *Imaš pravo, draga kćeri*, 236.
 REIMANN, H. — *Dobri vojnik Švejk /J. Hašek/, (v. M. Brod)*, 62.
 REY, E. — *Micheline*, 121.
 RITTNER, T. — *Don Juan*, 44.
 RIVOIRE, A. — *Faunov posmijeh*, N 35a.
 ROLLAND, R. — *U revoluciji*, 102.
 ROMAINS, J. — *Blistava*, 96; — *Knock ili Trijumf medicine*, 98; — *Diktator*, 110.
 ROMANOV, P. — *Slobodna ljubav*, 29.
 ROSTAND, E. — *Dva Pierrota ili Bijela večera*, 85; *Cyrano de Bergerac*, 134.
 ROSTWOROWSKI, K.-H. — *Iznenadjenje*, 55.
 SALAT, H. — *Izgubljeni sin* (prer. F. Schell), 269.
 SALTEN, F. — *Tripud vjenčani /A. Nicholls/*, 202.
 SALTIKOV-ŠCEDRIN, M. J. — *Gospoda Golovljovi* (dram. V. Afrić), 30.
 SAN-GIORGIU, I. — *Junak dana*, 178.
 SARMENT, J. — *Ribar sjena*, N 41; *Ljubljeni Leopold*, N 61.
 SASSMANN, H. — *Ulični pjevači /P. Schurek/*, 282.
 SAVOIR, A. — *Mala Katarina*, 131; — *Kreutzerova sonata /L. N. Tolstoj/, (v. F. Nozière)*, 21; — *Krotilac ili proždrti Englez*, N 66a.
 SCHELL, F. — *Izgubljeni sin /F. Salat/*, 269.
 SCHILLER, F. — *Marija Stuart*, 250.
 SCHÖNHERR, K. — *Dječja tragedija*, 242; — *Igra o muci Isusovoj*, 273.
 SCHREYVOGL, F. — *Prva legija božja /E. Lavery/*, 234.
 SCHUREK, P. — *Ulični pjevači* (prer. H. Sassmann), 282.
 SCHWIEFERT, F. — *Tripud Margareta*, 267.
 SCRIBE, E. — *Čaša vode*, 141.
 SHAKESPEARE, W. — *Otelo*, 180; — *Ukročena goropad*, 182; — *Kralj Rikard III*, 186; — *Na Tri kralja ili Kako hoćete*, 189; — *Mnogo vike ni za što*, 191; — *Oluja*, 192; — *Romeo i Giulietta*, 199; — *Hamlet*, 206; —

- Antonije i Kleopatra, 213; — *San ljetne noći*, 217; — *Macbeth*, 221; — *Julije Cezar*, 224; — *Mletački trgovac*, 227; — *Kralj Lear*, 230; — *Zimska priča*, 237.
- SHAW, G. B. — *Liječnik u dilemi*, 183; — *Đavolov učenik*, 187; — *Sveta Ivana*, 190; — *Kućevlasnici*, 195; — *Pigmalion*, 228; — *Nasukani*, 233.
- SHELDON, E. — *Roman*, 181.
- SHERIFF, R. C. — *Svršetak puta*, 211.
- SHERWOOD, R. E. — *Na londonskom mostu*, 226.
- SIL-VARA, A. — *Mladost kraljice Viktorije*, 265.
- SLOBODA, K. — *Za čajnim stolićem*, 60.
- SŁOWAČKI, J. — *Balladyna*, N 22.
- SPITZER, R. — *Samo da hoću* (v. P. Géraldy), 106, *Osvajač žena* (v. P. Géraldy), 132.
- STECK, J. — *Igra nad igrama*, 284.
- STRINDBERG, A. — *Opojenost*, 288; — *Materinska ljubav*, 289; — *Gospođica Julija*, 290; — *Samum*, 291; — *Otac*, 292; — *Uskrs*, 293.
- STROZZI, T. — *Idiot* /F. M. Dostojevski/, 35; — *Braća Karamazovi* /F. M. Dostojevski/, 39.
- SUDERMANN, H. — *Daleka Princeza*, 240.
- SUHOVO-KOBILJIN, A. V. *Svadba Krečinskoga*, 34; — *Smrt Tarjelkina*, N 15; — *Proces*, N 16.
- SVOBODA, F. X. — *Parni kotao*, 59.
- SYNEK, E. — *Velika stvar*, 71; — *Noćna služba*, 73.
- SZANIAWSKI, J. — *Mornar*, N 31.
- ŠIROLA, M. — *Muka Kristova* /Hildebrand/, 287.
- ŠKVARKIN, V. V. — *Tuđe dijete*, 33.
- ŠTIMAC, A. — *Grieh* /E. Zola/, 127.
- ŠUŠKEVIĆ, B. M. — *Cvrčak na ognjištu* /Ch. Dickens/, 184.
- TAUSSIG — *Sve za znanost* (v. Glinger), 245.
- TOLSTOJ, A. K. — *Car Fjodor Ivanovič*, N 4.
- TOLSTOJ, L. N. — *Kreutzerova sonata* (dram. F. Nozière i A. Savoir), 21.
- TURGENJEV, I. S. — *Doručak kod starješine plemstva*, 17.
- URBÁNEK, F. — *Đavo u bračnom raju*, N 35.
- VACHEK, E. — *Na peći*, 72.
- VAUTEL, C. — *Naš župnik kod bogatih* (dram. A. Lorde i P. Chaîne), 115; — *Naš župnik kod sirotinje* (dram. A. Lorde i P. Chaîne), 124.
- VEBER, P. — *Ginettes bar* (v. M. Hennequin), N 53.
- VEGA CARPIO, L. F. de — *Vitez od čudesa*, N 76.
- VEILLER, B. — *Suđenje Mary Dugan*, 203.
- VERNEUIL, L. — *Bezobraznik*, 82; — *Bračni ugovor*, 87; — *Kuzina iz Varšave*, 101; — *Advokat Bolbec i njegov suprug* (v. G. Berr), 108; — *Put u Veneciju* (v. G. Berr), 148; — *Ljubavnik srca*, N 62.
- VOJKOV, I. M. — *Tri muža za jedan dan* (prer. Klabund), 27.
- VOLLMÖLLER, K. G. — *Ujakov san* /F. M. Dostojevski/, 24; — *Chicago* /M. Watkins/, 205.
- VOSPER, F. — *Ljudi kao mi*, 215.
- WALLACE, E. — *Čarobnjak*, 198.

- WATKINS, M. C. — *Chicago* (prer. K. G. Vollmöller), 205.
 WEDEKIND, F. — *Proljeće se budi*, 241; — *Lulu* (prer. O. Falckenberg), 256.
 WERFEL, F. — *Juarez i Maksimilijan*, 277.
 WERNER, V. — *Pravo na grijeh*, 64; — *Ljudi na santi*, 68; — *Život je samo čudo*, N 34.
 WINAWER, B. — *Knjiga o Jobu*, 48; — *R. H. inžinir*, 49; — *Analiza prof. Pytla*, N 23.
 WINSLOE, Ch. — *Djevojački internat* (prer. Ka Mesarić), 222.
 WOLF, M. — *Očinstvo*, N 88.
 WOLFF, P. — *Slomljena krila*, N 47.
 WUOLIJOKI, H. — *Žene na Niskavuoriju*, 313.
 WYSPIANSKI, S. — *Kletva*, 43; — *Na Dušni dan /A. Mickiewicz/, N 20; — Oslobođenje*, N 24; — *Protesilas i Laodamija*, N 25.
 ŽAGON, I. — *Džimbi*, 305.
 ZAMJATIN, J. I. — *Buha /N. S. Ljeskov/, N 11.*
 ZAPOLSKA, G. — *Panna Maliczewska*, 42; — *Njih četvero*, 47; — *Muskarac*, N 26.
 ZILAHY, L. — *Djevojke iz bolje kuće*, N 87.
 ZOLA, E. — *Grijež* (prir. A. Štimac), 127; — *Tereza Raquinova*, 130.
 ZWEIG, S. — *Volpone /B. Jonson/, 201; — Janje siromaha*, 281.
 ŽEROMSKI, S. — *Vjetar s mora*, N 27; — *Utekla mi prepelica*, N 28; — *Beskućnici*, N 29.
 ŽULAWSKI, J. — *Eros i Psyche*, N 30.

KAZALO PREVODIOCA

ANDRIĆ, Nikola	Guitry, N 59
Balzac (v. B. Gavella), 75	Hugo, 114
ATIJAS, Jakov	Leonhard, 254
Bourdet, 146	Lorde i Bauche, 105
De Benedetti, 164, 167	Nivoix, 109
BACH, Josip	Puget, 151
Coward, 31	Rolland, 102
BADALIĆ, Josip	Sarment, N 61
Čehov, 12	Savoir, N 66a
BATUŠIĆ, Slavko	Shaw, 190
Beaumarchais, 125	Verneuil i Berr, 148
Bernstein, 139	BEGOVIĆ, Božena
Claudel, N 67	Anouilh, 145
	Bloch, N 57

- Gehri, 150
 Kleist, 285
 Mauriac, N 66
 Peyret-Chappuis, 149
- BEGOVIĆ, Milan**
 Armont i Gerbidon, 111
 Bernauer i Österreicher, 249
 Calderon (Fuchs i Gregor), 176
 Chiarelli, 160
 Coward, 200
 Dimov, 11
 Dostojevski (Vollmöller), 24
 Euripid (Hofmannsthal), 297
 Falena, 161
 Fodor, 300
 Hašek (Reimann i Brod), 62
 Martini, 158
 Maugham, 208
 Méré, N 46
 Nicholls (Salten), 202
 Pirandello, 154
 Porto-Riche, N 43
 Schiller, 250
 Schönherr, 242
 Veiler, 203
 Wolff, N 47
- BENEŠIĆ, Julije**
 Grubiński, N 18
 Hopwood, 190
 Jager-Schmidt, 90
 Katerwa, 46
 Krasniński, N 19
 Kiedrzyński, 50
 Morozowicz-Szczepkowska, 53
 Mickiewicz (Wyspiański), N 20
 Nałkowska, 51, 52
 Perczyński, N 21
 Przybyszewski, 45
 Rostworowski, 54
 Słowacki, N 22
 Szaniawski, N 31
 Winawer, 48, 49, N 23
 Wyspiański, 43, N 24, N 25
 Zapolska, N 26
 Żeromski, N 27, N 28, N 29
 Żuławski, N 30
- BIJELIĆ, Jovan**
 Zapolska, 42
- BINIČKI, Aleksandar**
 Arnold i Bach, 251, 253
- BOGDANOVIĆ, Milan**
 Anonim (Hofmannsthal), 219
 Priestley, N 79
 Shakespeare, 180, 182, 186, 189, 191,
 192, 199, 206, 213, 217, 224, 227,
 230, 237
- BOLE, Boleslav**
 Machiavelli, 143
- BUBANOVIĆ, Fran**
 Bjørnsøn, N 86
- BUČAR, Franjo**
 Halström, N 83
 Hedberg, N 84
- BUTKOVIĆ, Ivan**
 Butkovich, N 81
- CESAREC, August**
 Gorki, 36
- DIMOVIĆ, Milan**
 Rostand, 134
- DOCKAL, Kamilo**
 Salat, 269
- DRAGUTINOVIĆ, Vladeta**
 Birabeau, 143
 Bourdet, 116
 Deny, N 51
 Deval, 133
 Durand, N 44
 Gérard, N 65
 Porto-Riche, 107
 Verneuil, 101
- DRYÁK, Vlasta**
 Vega, Lope de, N 76
- DUJŠIN, Dubravko**
 Goldoni, 163
 Meano, 169
 Pirandello, 162, 165
 Praga, 171
 Pugliese, 166

- DOKIĆ, Dušan L.**
Lemaître, N 50
- DURANEC, Krunoslav**
Giacosa, N 71
- ESIH, Ivan**
Goljački, N 1
Melás (v. Radica), 298
- FEDOROV, Nikolaj**
Bulgakov, G. K., 38
Škvarkin, 33
- FOTEZ, Marko**
Gottwald, 276
- GAVELLA, Branko**
Balzac (v. N. Andrić), 75
Bernstein, 76
Birabeau i Dolley, N 63
Čapek, 67
Gandéra, 120
Hauptmann, 239
Labiche i Michel, 84
Lenormand, 86
Mahen, N 33
Pagnol, 122
Vachek, 72
Vautel (Lorde i Chaïne), 124
Werner, 68
- GLIŠIĆ, M. Đ.**
Mjasnicki, 23
- GOTTLIEB, Hinko**
Dimov, 28
- GRAKALIĆ, Ivan**
Bevk, 4
- GRKOVIĆ, Mato**
Arx, 183
Curel, N 52
Verneuil, N 62
- GRUND, Arnošt**
Buchbinder, 243
Friedmann i Nerz, 244
Taussig i Glinger, 245
- HABUNEK, Vladimir**
Josset, 147
Raynal, 142
- HORVATH, Josip**
Ould, 204
- ILIĆ, Dragoslav**
Molière, 140
- IVAKIĆ, Joza**
Benavente, 174
Juškević, N 9
Lothar, 238
Rittner, 44
Shaw, 183
Strindberg, 291, 293
Verneuil, 87
- IVANIŠEVIĆ, Drago**
Pirandello (v. D. Rubin), 172
- JANKOVIĆ, Vladimir Velamr**
Frank, B., 258
- JEFTIĆ, Bora**
Lichtenberg, 279
- JEŽIĆ, Slavko**
Molière, 144
Rey, 121
- KARADŽIĆ, Radivoje**
Bourdet, 138
- KOMBOL, Mihovil**
Anet, 118
Antoine, 117
Daudet, N 40a
Goethe, 286
Hauptmann, 261
Lenormand, 135
Raynal, 81
Savoir, 131
Zola, 130
- KOPAČ, Stanka**
Bataille, 79
Louys i Fronçoaie, 88
- KOŠUTIĆ, August**
Steck, 184
- KREPELKA, Ivan**
Wolf, N 88
- KRLEŽA, Bela**
Fodor, 307

- Lennox, 229
Molnár, 306
- KULUNDŽIĆ, Josip**
Achard, N 49
Blok, N 7
Bosquet i Armont, N 48
Géraldy, 99
Konrád, 65
Langer, 63
Natanson, 100
Shaw, 195
Strindberg, 290, 292
Wallace, 198
- KVEDER, Zofka**
Cankar, 1
- LISIČAR, Matija**
Maugham, N 77
- LÖBL, Paulina**
Maugham, 210
- LUKIĆ, Veljko**
Dostojevski (Strozzi), 39
- LULIĆ-PETRONIUS, I.**
Sheldon, 181
- LUNAČEK, Valdemar**
Berr i Verneuil, 108
- M. S.**
Sudermann, 240
- MAIXNER, Rudolf**
Armont i Gerbidon, 94
Croisset, 93
- MAKSIMOVIĆ, Jovan**
Andrejev, 18
- MAMUZIĆ, Ilija**
Förster, 37
- MANOJLOVIĆ, Todor**
Fracaroli, 157
Niccodemi, 155, 156
- MAREKOVIĆ, Milan**
Čehov, 15
- MARKOVIĆ, Marijana**
Shaw, 228
- MARKOVIĆ, Milan**
Benavente, N 74
- MATICA, Josip**
Asnyk, N 32
- MATIĆ, Dušan**
Barclay, 194
- MESARIĆ, Ka(lman)**
Barabas, 309
Bjørnson, 295
Bókay, 312
Bratt, 274
Bús-Fekete, 303
Deval, 136
Engel i Horst, 264
Fodor, 308, 310
Goldoni (Hamik), 170
Hemar, 56
Ibsen (v. T. Tanhofer), 296
Indig, 304
Kästner, 271
Kingsley, 232
Lawery (Schreyvogel), 234
Létraz, 137
Molnar, 302, 311
Nielsen, 272
Reed, 236
Shaw, 233
Winsloe, 222
Wuolijoki, 313
Zágon, 305
- MIHIČIĆ, Milica**
Montgomery, N 80
- MILČINOVIĆ, Adela**
Dimov, N 6
- MIRJEV [tj. DOMINIS], Ivan**
Bisson, 123
Goldoni, N 69
- MIŠIĆ, Miodrag**
Vosper, 215
- MUSULIN, Stjepan**
Langer, 58
- NANI, Marko M.**
Bracco, N 70

- NAZOR, Vladimir**
 Shakespeare, 221
- NEDIĆ, Borivoj**
 Maugham, N 78
- NUČIĆ, Hinko**
 Cankar, 2
- PAUNOVIĆ, Siniša**
 Kostov, 9
- POLIĆ, Nikola**
 Notari, 159
- POLOVINA, Nikola S.**
 Burke, 223
 Maugham, 225
- POPOVIĆ, Laza**
 Molnár, 301
- PREDIĆ, Milan**
 Vautel (Lorde i Chaîne), 115
- PREGARC, Rade**
 Gallina, N 68
 Raynal, 126
- PRPIĆ, Tomislav**
 Kästner, 263
 Maeterlinck, 129
 Racine, 152
- R. S.**
 Turgenjev, 17
- RABADAN, Vojmil**
 Puget, N 58
- RADICA, Bogdan**
 Melás (v. I. Esih), 298
- RAJIĆ, Ljubomir N.**
 Andrejev, 20
- RAKUŠA, Janko**
 Golia (v. T. Tanhofer), 7
- RISTIĆ, R.**
 Čehov, 13
- RUBIN, Drago**
 Pirandello (v. D. Ivanišević), 172
- SCHNEIDER, Artur**
 Crommelynck, 89
- Ghéon, 97
 Lavedan, N 38
- SCHWALBA, Vladimir**
 Gianini, 173
- SEDMAK, Jakša**
 Bernard i Godfrenaux, 80
 Echegaray, N 75
 Gignoux, N 45
 Ibsen, 294
 Manners, 196
 Pirandello, 168
 Raphaelson, 209
 Rostand, 85
 Sherriff, 211
- SENEČIĆ, Geno**
 Frankovský, 74
 Werner, N 34
- STANISAVLJEVIĆ, Julije**
 Urbánek, N 35
- STOJANOVIĆ, Gojko**
 Čehov, N 10
 Gribojedov, N 14
 Ilj i Petrov (Levin), 31
 Katajev, V. P., 41
 Kornejčuk, N 17
 Suhovo-Kobylin, 34, N 15, N 16
 Tolstoj, A. K., N 4
- STOJANOVIĆ, Milan**
 Eftimiu, 179
- STROZZI, Tito**
 Bibesco, 177
 Brestl, 248
 Delance, 128
 Frank, P. i L. Hirschfeld, 257
 Herz, 275
 Hunter, 235
 Klabund, 247, 255
 Romains, 110
- San-Giorgiu, 178**
 Sil-Vara, 265
 Werfel, 277
 Zweig, 281
- STURM, Vilko**
 Arnold i Bach, N 82

- ŠIMIĆ, Antun Branko
Lenormand, 95
- ŠKAVIĆ, Josip
Juškevič, 22
- ŠKRBIĆ, Teodor
Zilahy, N 87
- ŠKURLA-ILIJIĆ, Vera
Dostojevski (Baty), 32
- ŠREPEL, Ivo
Achard, N 60
Armont i Gerbidon, 113
Benjamin, 104
Birabeau, N 56
Bourdet, N 55
Gantillon, 103
Géraldy i Spitzer, 106, 132
Hennequin i Veber, N 53
Jager-Schmidt, N 40
Jerome, N 64
Jevrejinov, N 5
Lenormand, 119, N 64
Romains, 96, 98
- ŠTIMAC, Anđelko
Hamsun, N 85
- TANHOFER, Tomislav
Averčenko, 19
Bernauer i Österreicher, 270
Bratt, 268
Golia (v. J. Rakuša), 7
Hasenclever, 266
Ibsen (v. Ka Mesarić) 296
Kreft, 8
Niemirowska (Nozière i Hamik),
54
Niewiarowicz, 57
Schönherr, 273
Schurek (Sassmann), 282
Schwiefert, 267
Scribe, 141
Sherwood, 226
- TEODOSIĆ, Branko
Maugham, 216
- TEPAVAC, Branko
Cankar, 3
- TREŠČEC, Ksenija
Guitry, N 26
Ferdinand, N 54
- TREŠČEC, Vladimir
Bernard, N 39
Geyer, 252
- URBANI, Umberto
Alessi, N 73
- VAVRA, Nina
Bernstein, 77
Bruckner, 259, 260
Büchner, 280
Carpenter, 212
Čapek, 69
Dehmel, 262
Galsworthy, 220
Gončarov (Bor), 40
Jonson (Zweig), 201
Langer, 61, 66, 70
Lonsdale, 207
Maugham, 188
Molnár, 299
O'Neill (Hilar), 231
Sloboda, 60
Strindberg, 288, 289
Svoboda, 59
Synek, 71, 73
Watkins (Vollmöller), 205
Wedekind, 241
Wedekind (Falckenberg), 256
Werner, 64
- VELIKANOVIĆ, Iso
Andrejev, 10, 14, N 3
Blok, N 8
Calderon, 175
Dickens (Šuškevič), 184
Dostojevski (Strozzi), 35
Erenburg, N 12
Flers i Croisset, 91
Jevrejinov, 16
Katajev, 26, N 13
Ljeskov (Zamjatin), N 11
Molière, 92, N 37
Pagnol, 112
Saltikov-Ščedrin (Afric), 30

Shaw, 185
Verneuil, 82
Vojkov (Klabund), 27

VESNIĆ, Radoslav
Connors, 218

VINAVER, Stanislav
Shaw, 187

VOJNOVIĆ, Ivo
Claudel, 83
Musset, N 42
Rivoire, N 35a

VRAČAREVIĆ, Boško
Romanov, 29

WENZELIDES, Arsen
Bonelli

ZAJČIĆ, Božidar
Sarment, N 41

ZISTLER, Cvetko
Kirilov, N 2

ŽIMBREK, Ladislav
Cankar, 6

Kazala pisaca i prevodilaca izrađena su prema Pregledu prevedenih drama i zato donose samo najnužnije podatke. U okruglim zagradama daju se imena priređivača i dramaturga, a s oznakom (v.) i suautora (u kazalu pisaca) ili suprevodioca (u kazalu prevodilaca), dok se u kosim zagradama navodi ime autora čije je djelo dramaturgizirano. Pseudonimi se razrješuju jedino u slučaju kad je pisac poznatiji po imenu.